

CENTRUM MEDYCZNE KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO

Program specjalizacji

w dziedzinie

NEUROLOGOPEDII

Program dla osób posiadających tytuł zawodowy magistra uzyskany
na kierunku studiów w zakresie logopedii

Zofia Wierolska

06-03-2019

Z upoważnienia
MINISTRA ZDROWIA
SEKRETARZ STANU
Józefa Szczurek-Zelazko
Józefa Szczurek-Zelazko

Warszawa 2018

Program szkolenia specjalizacyjnego opracował Zespół ekspertów:

- 1) Dr Justyna Żulewska – konsultant krajowy w dziedzinie neurologopedii,
Przewodnicząca Zespołu
 - 2) Prof. nadzw. dr hab. Jolanta Panasiuk – przedstawiciel konsultanta krajowego
 - 3) Dr Danuta Emiluta-Rozya – przedstawiciel konsultanta krajowego
 - 4) Dr Hanna Owczarzak – przedstawiciel Polskiego Związku Logopedów
 - 5) Mgr Iwona Leśniewska-Bąkowska – przedstawiciel Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego.
-

I. PROGRAM SZKOLENIA SPECJALIZACYJNEGO

1. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO-PROGRAMOWE

A. Cele szkolenia specjalizacyjnego

Celem szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie neurologopedii jest wykształcenie specjalisty o wszechstronnej, ugruntowanej teoretycznie i praktycznie wiedzy na temat diagnozy i terapii oraz usprawniania profilaktycznego:

- 1) osób (od wczesnych okresów rozwojowych do wieku senioralnego), u których występują zaburzenia mowy powstałe w wyniku wrodzonego lub nabytego uszkodzenia / dysfunkcji / chorób układu nerwowego;
- 2) osób (noworodków, niemowląt, dzieci, młodzieży i dorosłych), u których mogą wystąpić zaburzenia mowy w przebiegu wrodzonych lub nabytych uszkodzeń / dysfunkcji / chorób układu nerwowego, zespołów genetycznych, sprzężonych zaburzeń w rozwoju.

W dążeniu do osiągnięcia tego celu zakłada się uzyskanie przez specjalistę w dziedzinie neurologopedii pełnego zakresu wymaganej wiedzy oraz wymaganych umiejętności praktycznych, nakreślonych przez niniejszy program.

Ponadto, założeniem szkolenia specjalizacyjnego jest rozwijanie pożądanых cech osobowości neurologopedów, kształtowanie postaw etycznych, rozwijanie potrzeby ciągłego samokształcenia, poszerzania i pogłębiania wiedzy i umiejętności praktycznych, oraz wprowadzania nowych – rzetelnie udowodnionych – osiągnięć naukowych do praktyki zawodowej.

B. Uzyskane kompetencje zawodowe

Neurologopeda po ukończeniu szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie neurologopedii uzyska szczególne kwalifikacje umożliwiające:

- 1) diagnozowanie neurologopedyczne noworodków, niemowląt, dzieci, młodzieży i dorosłych z uszkodzeniami / dysfunkcjami / chorobami układu nerwowego, u których występują lub mogą wystąpić zaburzenia mowy;
- 2) analizowanie wyników badań specjalistycznych: neurologicznych, psychologicznych, audiologicznych i innych, umożliwiających wyjaśnienie patomechanizmu zaburzeń mowy u osób z uszkodzeniami / dysfunkcjami / chorobami układu nerwowego;

- 3) programowanie terapii neurologopedycznej osób z dysfunkcjami /uszkodzeniami/ chorobami układu nerwowego, u których występują zaburzenia mowy, z uwzględnieniem wyników diagnozy neurologopedycznej oraz wyników badań specjalistycznych, poprzez określanie celów, procedur, kierunków terapii;
- 4) dostosowywanie metod, form i środków terapii neurologopedycznej do realizacji ustalonych celów usprawniania osób z uszkodzeniami / dysfunkcjami / chorobami układu nerwowego;
- 5) prowadzenie terapii neurologopedycznej noworodków, niemowląt, dzieci, młodzieży i dorosłych z uszkodzeniami / dysfunkcjami / chorobami układu nerwowego, u których mogą wystąpić lub występują zaburzenia mowy;
- 6) kontrolowanie wyników terapii neurologopedycznej osób z zaburzeniami mowy powstałymi w wyniku uszkodzeń / dysfunkcji / chorób układu nerwowego wraz z modyfikowaniem celów, metod i form terapii,
- 7) współpracę z członkami wielospecjalistycznego zespołu leczniczo-rehabilitacyjnego i orzeczniczego;
- 8) prowadzenie prac badawczych i opracowywanie publikacji naukowych z zakresu neurologopedii.

Ponadto specjalista w dziedzinie neurologopedii będzie uprawniony do:

- 1) przygotowania pisemnej opinii oraz innej dokumentacji neurologopedycznej dotyczącej noworodków, niemowląt, dzieci, młodzieży i dorosłych z uszkodzeniami / dysfunkcjami / chorobami układu nerwowego, zespołami genetycznymi oraz innymi sprzężonymi zaburzeniami o etiologii neurologicznej, u których występują lub mogą wystąpić zaburzenia mowy;
- 2) formułowania pisemnych i ustnych zaleceń dotyczących sposobów postępowania terapeutycznego w innych placówkach służby zdrowia i oświaty, które sprawują opiekę nad osobami, u których występują lub mogą wystąpić zaburzenia mowy o etiologii neurologicznej;
- 3) wskazywania badań specjalistycznych i analizowania niezbędnych do postawienia diagnozy neurologopedycznej i analizowania ich wyników;
- 4) współpracy z innymi specjalistami w procesie diagnozowania i usprawniania noworodków, niemowląt, dzieci i dorosłych z uszkodzeniami / dysfunkcjami / chorobami układu nerwowego, zespołami genetycznymi oraz innymi sprzężonymi zaburzeniami o etiologii neurologicznej, u których występują lub mogą wystąpić zaburzenia mowy;
- 5) udzielania zaleceń osobom z najbliższego otoczenia pacjenta w zakresie metod i form terapii neurologopedycznej;
- 6) uczestniczenia w komisjach i zespołach orzekających o potrzebie świadczeń specjalnych (zespoły wczesnego wspomaganie, ośrodki rehabilitacyjne, ośrodki opieki specjalnej) i socjalnych (renty, leczenie, świadczenia rehabilitacyjne);
- 7) kierowania szkoleniem logopedów specjalizujących się w dziedzinie neurologopedii.

C. Sposób organizacji szkolenia specjalizacyjnego

Szkolenie specjalizacyjne prowadzone jest zgodnie z programem specjalizacji i kończy się egzaminem. Kierownik specjalizacji na podstawie programu przygotowuje indywidualny plan kształcenia określający warunki i przebieg szkolenia specjalizacyjnego zapewniający opanowanie wiadomości i nabycie umiejętności praktycznych określonych w programie specjalizacji. Kształcenie specjalizacyjne realizowane jest w ramach modułów specjalizacji z wykorzystaniem form i metod kształcenia przewidzianych dla tych modułów. Odbywa się poprzez uczestniczenie w kursach specjalizacyjnych, udział w stażach kierunkowych w wytypowanych instytucjach, samokształcenie poprzez studiowanie piśmiennictwa,

przygotowanie pracy pogładowej oraz nabywanie doświadczenia w wyniku realizacji zadań praktycznych w ramach stażu podstawowego.

Plan kształcenia Moduły, kursy specjalizacyjne, staże	Liczba dni	Liczba godzin
MODUŁ I		
Podstawy neurologopedii		
Kursy specjalizacyjne:		
1. Anatomia i fizjologia układu nerwowego	1	8
2. Metody badań neurologicznych (neurodiagnostycznych)	1	8
3. Neurologia dorosłych na potrzeby neurologopedii	1	8
4. Neurologia dziecięca na potrzeby neurologopedii	1	8
5. Neuropsychologiczne podstawy zaburzeń mowy	1	8
6. Elementy genetyki	1	8
7. Elementy psychiatrii dzieci i dorosłych	1	8
8. Elementy audiologii i foniatrii	2	16
9. Diagnostyka endoskopowa i wideofluoroskopowa dysfagii ustno-gardłowej	1	8
10. Podstawy diagnozy i terapii neurologopedycznej	1	8
Razem czas szkolenia w ramach modułu	11	88
MODUŁ II		
Neurologopedia dziecka w okresie prelingwalnym		
Kursy specjalizacyjne:		
1. Podstawy neonatologii dla neurologopedów	2	16
2. Wczesna stymulacja sfery orofacialnej	1	8
3. Rozwój motoryczny dziecka w pierwszym roku życia w odniesieniu do normy i patologii	2	16
4. Neurologopedyczna diagnoza i terapia dzieci w okresie prelingwalnym	2	16
Staż kierunkowy:		
1. Wczesna stymulacja sfery orofacialnej	2	16
2. Ocena i wsparcie rozwoju motorycznego w pierwszym roku życia	2	16
3. Neurologopedyczna diagnoza i terapia dzieci w okresie prelingwalnym	5	40
Razem czas szkolenia w ramach modułu	16	128
MODUŁ III		
Neurologopedia dziecka w okresach rozwoju lingwalnego i postlingwalnym z uwzględnieniem nabytych zaburzeń mowy		
Kursy specjalizacyjne:		
1. Dysfagia u dzieci i młodzieży	2	16
2. Logopedyczna diagnoza i terapia dzieci i młodzieży z rozszczepem wargi i podniebienia	1	8
3. Neurologopedyczna diagnoza i terapia dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną	4	32

Neurologopedia – program specjalizacji dla osób posiadających tytuł zawodowy magistra
uzyskany na kierunku studiów w zakresie logopedii

4. Neurologopedyczna diagnoza i terapia dzieci i młodzieży z mózgowym porażeniem dziecięcym	2	16
5. Neurologopedyczna diagnoza i terapia dzieci i młodzieży z rozpoznaniem / podejrzeniem spektrum zaburzeń autystycznych	3	24
6. Neurologopedyczna diagnoza i terapia dzieci i młodzieży z podejrzeniem/rozpoznaniem specyficznych zaburzeń rozwoju językowego (NMPK, alalia prolongata, alalia, niedokształcenie mowy o typie afazji, afazja dziecięca)	2	16
7. Neurologopedyczna diagnoza i terapia dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi	2	16
8. Neurologopedyczna diagnoza i terapia dzieci i młodzieży z niepełnością mówienia	2	16
9. Neurologopedyczna diagnoza i terapia dzieci i młodzieży z zespołami genetycznymi oraz ze sprzężonymi zaburzeniami rozwojowymi	3	24
10. Neurologopedyczna diagnoza i terapia dzieci i młodzieży z nabytymi zaburzeniami mowy w wyniku uszkodzenia/ dysfunkcji/ chorób ośrodkowego układu nerwowego	1	8
Staż kierunkowe:		
1. Neurologopedyczna diagnoza i terapia dzieci i młodzieży z neurogennymi zaburzeniami mowy (także nabytymi), z zespołami genetycznymi i sprzężonymi zaburzeniami w rozwoju	10	80
2. Neurologopedyczna diagnoza i terapia dzieci i młodzieży z rozpoznaniem/podejrzeniem spektrum zaburzeń autystycznych oraz dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną	5	40
3. Neurologopedyczna diagnoza i terapia dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi	5	40
4. Neurologopedyczna diagnoza i terapia dysfagii u dzieci i młodzieży	5	40
Razem czas szkolenia w ramach modułu	47	376
MODUŁ IV		
Neurologopedia dorosłych		
Kursy specjalizacyjne:		
1. Neurologopedyczna ocena u osób dorosłych po przebytych incydentach neurologicznych we wczesnym etapie leczenia	1	8
2. Diagnoza neurologopedyczna pacjentów ze schorzeniami neurologicznymi i/lub somatycznymi i/lub psychicznymi	2	16
3. Postępowanie neurologopedyczne w przypadku pacjentów pozostających w śpiączce, w stanie wegetatywnym lub z minimalnym stanem świadomości	1	8
4. Postępowanie neurologopedyczne w przypadku zespołu zamknięcia	1	8
5. Postępowanie neurologopedyczne w przypadku dysfagii ustno-gardłowej	2	16
6. Postępowanie neurologopedyczne w przypadku dysfonii	2	16
7. Postępowanie neurologopedyczne w przypadku dyzartrii	2	16
8. Postępowanie neurologopedyczne w przypadku afazji	2	16
9. Postępowanie neurologopedyczne w przypadku pragnozji	1	8

Neurologopedia – program specjalizacji dla osób posiadających tytuł zawodowy magistra uzyskany na kierunku studiów w zakresie logopedii

10. Postępowanie neurologopedyczne w przypadku zespołu psychoorganicznego czołowego	1	8
11. Postępowanie neurologopedyczne w przypadku łagodnych zaburzeń poznawczych (MCI)	1	8
12. Postępowanie neurologopedyczne w przypadku demencji	2	16
13. Postępowanie logopedyczne w przypadku schizofazji i innych zaburzeń mowy w przebiegu chorób psychicznych	1	8
14. Postępowanie neurologopedyczne w przypadku sprzężonych i narastających zaburzeń mowy nabytych w wyniku przewlekłych schorzeń neurologicznych i/lub somatycznych i/lub psychicznych	2	16
15. Postępowanie neurologopedyczne w przypadku osób w wieku senioralnym	2	16
Staże kierunkowe:		
1. Diagnoza i terapia neurologopedyczna osób dorosłych po przebytych incydentach neurologicznych	20	160
2. Diagnoza i terapia logopedyczna osób ze schorzeniami psychiatrycznymi/ psychicznymi	2	16
3. Diagnoza i terapia neurologopedyczna osób ze schorzeniami neurodegeneracyjnymi	5	40
4. Diagnoza i terapia logopedyczna osób z powikłaną historią schorzeń somatycznych oraz stymulacja czynności językowych u osób w wieku senioralnym	5	40
5. Ocena neurologopedyczna i stymulacja osób w śpiączce i w stanie niepełnej świadomości	5	40
6. Diagnoza i terapia logopedyczna zaburzeń głosu	5	40
7. Diagnoza i terapia logopedyczna osób po laryngektomii	5	40
8. Neurologopedyczna diagnoza i terapia dysfagii	5	40
Razem czas szkolenia w ramach modułu	75	600
KURS JEDNOLITY		
Kurs specjalizacyjny:		
1. Prawo medyczne	2	16
Podsumowanie czasu szkolenia wszystkich modułów	151	1208
Podstawowy staż specjalizacyjny	260	2080
Samokształcenie	33	264
Ogółem czas trwania szkolenia	444	3552
Urlopy wypoczynkowe	52	
Dni ustawowo wolne od pracy	26	
Ogółem	522	

2. OKRES SZKOLENIA SPECJALIZACYJNEGO

Szkolenie specjalizacyjne w dziedzinie neurologopedii trwa dwa lata (24 miesiące) i obejmuje kształcenie teoretyczne w wymiarze 504 godzin kursów specjalizacyjnych oraz praktyczne w wymiarze 688 godzin staży kierunkowych. W trakcie szkolenia specjalizacyjnego kandydat powinien odbyć staż podstawowy w wysokości 2080 godzin wykonywania czynności

zawodowych zgodnych z programem szkolenia. Staż podstawowy realizowany jest w miejscu zatrudnienia osoby realizującej program szkolenia specjalizacyjnego.

3. SZCZEGÓŁOWY ZAKRES WYMAGANEJ WIEDZY TEORETYCZNEJ I WYKAZ UMIEJĘTNOŚCI PRAKTYCZNYCH

A. Zakres wymaganej wiedzy teoretycznej będącej przedmiotem szkolenia specjalizacyjnego

Oczekuje się, że neurologopeda po ukończeniu szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie neurologopedii wykaże się przedstawioną poniżej wiedzą z zakresu:

- 1) podstaw nauk medycznych na potrzeby diagnozy i terapii neurologopedycznej osób w każdym wieku, w szczególności anatomii i fizjologii układu nerwowego, chorób układu nerwowego i chorób psychicznych, a także metod badań neurologicznych, genetycznych, psychiatrycznych, audiologicznych i foniatrycznych;
- 2) neuropsychologii, niezbędną dla prowadzenia prawidłowej diagnozy i terapii neurologopedycznej osób w każdym wieku;
- 3) norm rozwoju dziecka w sferze somatycznej, motorycznej, społeczno-emocjonalnej, poznawczej, językowo-komunikacyjnej oraz terminologii i typologii rozwojowych i nabytych zaburzeń, zasad i metod neurologopedycznego diagnozowania i programowania terapii;
- 4) neurologopedii dziecka w okresie prelingwalnym, ze szczególnym uwzględnieniem fizjologii i patologii okresu noworodkowego, wczesnej stymulacji sfery orofacjalnej, diagnozowania oraz planowania postępowania neurologopedycznego dzieci w okresie prelingwalnym;
- 5) neurologopedii dziecka w lingwalnym i postlingwalnym okresie rozwoju dotyczącą procedur diagnozowania zaburzeń mowy i planowania terapii neurologopedycznej oraz zasad weryfikacji postępowania logopedycznego u dzieci i młodzieży z rozwojowymi i nabytymi zaburzeniami mowy pochodzenia neurogennego – z uwzględnieniem dysfagii (głównie neurogennej), a także postępowania logopedycznego w przypadkach dzieci z rozszczepem wargi i podniebienia;
- 6) zaburzeń mowy nabytych w wieku dorosłym w związku ze schorzeniami neurologicznymi i / lub somatycznymi i / lub psychicznymi, a także ograniczeń w realizowaniu poznawczej i komunikacyjnej funkcji języka następujących w związku z fizjologicznym starzeniem się człowieka;
- 7) procedur, metod i technik neurologopedycznego diagnozowania osób dorosłych ze schorzeniami neurologicznymi i / lub somatycznymi i / lub psychicznym oraz neurologopedycznej oceny osób w wieku senioralnym;
- 8) zasad interpretowania danych diagnostycznych i programowania terapii neurologopedycznej w przypadku różnych zaburzeń mowy nabytych w wieku dorosłym;
- 9) zasad i technik stymulowania czynności językowych w przypadku schorzeń neurodegeneracyjnych a także oddziaływania profilaktycznego zapobiegającego nasilaniu się trudności językowych u osób w wieku senioralnym;
- 10) zasad współpracy w zespole wielospecjalistycznym i współdziałania z rodziną pacjenta.

B. Wykaz wymaganych umiejętności praktycznych będących przedmiotem szkolenia specjalizacyjnego (wykonanie i interpretacja)

Oczekuje się, że neurologopeda po ukończeniu szkolenia specjalizacyjnego wykaże się umiejętnościami:

- 1) diagnozowania neurologopedycznego noworodków, niemowląt, dzieci, młodzieży i dorosłych z uszkodzeniami / dysfunkcjami / chorobami układu nerwowego, u których występują lub mogą wystąpić zaburzenia mowy;
- 2) analizowania wyników badań specjalistycznych: neurologicznych, psychologicznych, audiologicznych i innych, umożliwiających wyjaśnienie patomechanizmu zaburzeń mowy u osób z uszkodzeniami / dysfunkcjami / chorobami układu nerwowego;
- 3) programowania terapii neurologopedycznej osób z dysfunkcjami / uszkodzeniami / chorobami układu nerwowego, u których występują zaburzenia mowy, z uwzględnieniem wyników diagnozy neurologopedycznej oraz wyników badań specjalistycznych, poprzez określanie celów, kierunków i procedur terapii;
- 4) dostosowywania metod, form i środków terapii neurologopedycznej do realizacji ustalonych celów w usprawnianiu osób z uszkodzeniami / dysfunkcjami / chorobami układu nerwowego;
- 5) prowadzenia profilaktyki logopedycznej i terapii neurologopedycznej noworodków, niemowląt, dzieci, młodzieży i dorosłych z uszkodzeniami / dysfunkcjami / chorobami układu nerwowego, u których mogą wystąpić lub występują zaburzenia mowy;
- 6) kontrolowania wyników terapii neurologopedycznej osób z zaburzeniami mowy powstałymi w wyniku uszkodzeń / dysfunkcji / chorób układu nerwowego oraz modyfikowania celów, metod i form terapii w związku ze stanem klinicznym chorego.

4. MODUŁY SZKOLENIA SPECJALIZACYJNEGO ORAZ FORMY I METODY KSZTAŁCENIA STOSOWANE W RAMACH MODUŁÓW

MODUŁ I

Podstawy neurologopedii

Cele modułu:

Pogłębienie wiedzy medycznej, neuropsychologicznej i logopedycznej stanowiącej podstawę dla realizacji dalszych modułów objętych programem specjalizacji dotyczących diagnozy i programowania terapii noworodków, niemowląt, dzieci, młodzieży i dorosłych z uszkodzeniami / dysfunkcjami / chorobami układu nerwowego, zespołami genetycznymi oraz innymi sprzężonymi zaburzeniami o etiologii neurologicznej, u których występują lub mogą wystąpić zaburzenia mowy.

Moduł realizowany jest w formie dziesięciu kursów specjalizacyjnych.

1. Kurs specjalizacyjny: „Anatomia i fizjologia układu nerwowego”

Cele kursu:

Pogłębienie wiedzy z anatomii i fizjologii układu nerwowego jako podstawy dla rozumienia przyczyn i patomechanizmów neurogennych zaburzeń mowy oraz doskonalenia współpracy z neurologami podczas diagnozowania i usprawniania osób z zaburzeniami mowy.

Zakres wiedzy teoretycznej:

W czasie kursu uczestnik zapozna się z podstawami:

- 1) anatomii i fizjologii układu nerwowego:
 - a) półkule mózgowe (kora mózgowa, istota biała, jądra podkorowe),
 - b) pień mózgu,
 - c) mózdzek,
 - d) rdzeń kręgowy,
 - e) nerwy czaszkowe,
 - f) nerwy obwodowe;
- 2) funkcji układu nerwowego:
 - a) układu piramidowego,
 - b) układu pozapiramidowego,
 - c) mózdzku,
 - d) układu siatkowatego,
 - e) zmysłów;
 - f) czynności bioelektrycznych mózgu, w tym biorytmów snu i czuwania.

Zakres umiejętności praktycznych:

W czasie kursu logopeda nabyte umiejętności wykorzystywania wiedzy z zakresu anatomii i fizjologii układu nerwowego w pracy neurologopedycznej.

Kadra dydaktyczna:

Neurolog.

Metody kształcenia:

Wykłady, ćwiczenia.

Miejsce kształcenia:

Jednostka prowadząca specjalizację.

Czas trwania kursu:

8 godzin (1 dzień).

Sposób zaliczenia kursu:

Sprawdzian z zakresu wiedzy określonej programem kursu u kierownika naukowego kursu.

**2. Kurs specjalizacyjny: „Metody badań neurologicznych
(neurodiagnostycznych)”**

Cele kursu:

Uzyskanie i pogłębienie wiedzy dotyczącej metod badań neurologicznych, które są wykonywane u noworodków, niemowląt, dzieci, młodzieży i dorosłych z uszkodzeniami / dysfunkcjami / chorobami układu nerwowego, zespołami genetycznymi oraz innymi sprzężonymi zaburzeniami o etiologii neurologicznej, u których występują lub mogą wystąpić zaburzenia mowy.

Zakres wiedzy teoretycznej:

W czasie kursu logopeda zapozna się z:

- 1) neurologicznym badaniem podmiotowym (wywiad) oraz z badaniem przedmiotowym;
- 2) badaniami neurodiagnostycznymi stosowanymi w przypadku osób z chorobami neurologicznymi (m.in. tomografią komputerową, rezonansem magnetycznym, elektroencefalografią, elektromiografią, obrazowaniem naczyń);
- 3) opisem wyników badań neurologicznych na potrzeby diagnozy neurologopedycznej.

Kadra dydaktyczna:

Neurolog.

Metody kształcenia:

Wykłady, ćwiczenia.

Miejsce kształcenia:

Jednostka prowadząca specjalizację.

Czas trwania kursu:

8 godzin (1 dzień).

Sposób zaliczenia kursu:

Sprawdzian z zakresu wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych określonych programem kursu u kierownika naukowego kursu.

3. Kurs specjalizacyjny: „Neurologia dorosłych na potrzeby neurologopedii”

Cele kursu:

Uzupełnienie wiedzy teoretycznej z zakresu neurologii dorosłych na potrzeby diagnozy i terapii osób dorosłych z uszkodzeniami / dysfunkcjami / chorobami układu nerwowego, u których występują lub mogą wystąpić zaburzenia mowy.

Zakres wiedzy teoretycznej:

W czasie kursu logopeda zapozna się z:

- 1) obrazem zaburzeń u chorych z uszkodzeniami / dysfunkcjami / chorobami układu nerwowego w sferze wegetatywnej, motorycznej, emocjonalnej, poznawczej, językowej i behawioralnej;
- 2) kryteriami różnicowania schorzeń neurologicznych u osób dorosłych;
- 3) spektrami objawów w poszczególnych jednostkach nozologicznych u pacjentów z uszkodzeniami i dysfunkcjami układu nerwowego;
- 4) rolą neurologopedy w diagnozowaniu i leczeniu pacjentów z uszkodzeniami /dysfunkcjami / chorobami układu nerwowego.

Zakres umiejętności praktycznych:

W czasie kursu logopeda nabeździe umiejętność:

- 1) interpretowania objawów schorzeń neurologicznych w kontekście ich patomechanizmu na potrzeby diagnozy i terapii neurologopedycznej;
- 2) doboru metod i technik diagnozy i terapii neurologopedycznej ze względu na stan kliniczny pacjenta;
- 3) współpracy w wielospecjalistycznym zespole terapeutycznym.

Kadra dydaktyczna:

Neurolog.

Metody kształcenia:

Wykłady, ćwiczenia.

Miejsce kształcenia:

Jednostka prowadząca specjalizację.

Czas trwania kursu:

8 godzin (1 dzień).

Sposób zaliczenia kursu:

Sprawdzian z zakresu wiedzy określonej programem kursu u kierownika naukowego kursu.

4. Kurs specjalizacyjny: „Neurologia dziecięca na potrzeby neurologopedii”

Cele kursu:

Pogłębienie wiedzy z zakresu neurologii dziecięcej, która ułatwi neurologopedzie rozpoznawanie wczesnych objawów zaburzeń neurorozwojowych oraz dokonywanie w zespole wielospecjalistycznym diagnozy neurogennych zaburzeń mowy (wrodzonych i nabytych) u dzieci i młodzieży.

Zakres wiedzy teoretycznej:

W czasie kursu logopeda zapozna się z:

- 1) rozwojem i plastycznością układu nerwowego;
- 2) rozwojem psychoruchowym dziecka w normie (z uwzględnieniem rozwoju odruchów),
- 3) opóźnieniem rozwoju psychoruchowego;
- 4) obrazem klinicznym zespołów neurologicznych w wieku dziecięcym: piramidowego, pozapiramidowego, mózdkowego, obwodowego;
- 5) chorobami neurologicznymi wieku dziecięcego: padaczka, mpd, encefalopatie wieku dziecięcego, choroby genetycznie, choroby nerwowo-mięśniowe, zapalenia układu nerwowego, choroby naczyniowe.

Zakres umiejętności praktycznych:

W czasie kursu logopeda nabędzie umiejętność wykorzystywania w diagnozowaniu neurologopedycznym wiedzy z zakresu neurologii dziecięcej, szczególnie wstępnej oceny rozwoju psychoruchowego dziecka oraz rozpoznawania wczesnych objawów zaburzeń neurorozwojowych.

Kadra dydaktyczna:

Neurolog dziecięcy.

Metody kształcenia:

Wykłady, ćwiczenia.

Miejsce kształcenia:

Jednostka prowadząca specjalizację.

Czas trwania kursu:

8 godzin (1 dzień).

Sposób zaliczenia kursu:

Sprawdzian z zakresu wiedzy określonej programem kursu u kierownika naukowego kursu.

5. Kurs specjalizacyjny: „Neuropsychologiczne podstawy zaburzeń mowy”

Cele kursu:

Pogłębienie wiedzy z zakresu neuropsychologii, w szczególności związku między zaburzeniami funkcji mózgu a objawami zaburzeń mowy, zaburzeń poznawczych, zaburzeń emocjonalnych i zaburzeń zachowania.

Zakres wiedzy teoretycznej:

W czasie kursu logopeda zapozna się z:

- 1) strukturą i funkcjami mózgu, ze szczególnym uwzględnieniem płatów mózgowych i konsekwencjami ich uszkodzenia;
- 2) problematyką asymetrii funkcjonalnej półkul mózgowych;
- 3) mózgowym podłożem procesów językowych;

- 4) neuropsychologicznymi następstwami uszkodzeń dysfunkcji mózgu (np. agnozja, apraksja, amnezja, dysfunkcje wykonawcze);
- 5) diagnozą neuropsychologiczną dzieci i dorosłych;
- 6) terapią neuropsychologiczną dzieci i dorosłych.

Zakres umiejętności praktycznych:

W czasie kursu logopeda nabędzie umiejętność wykorzystywania w diagnozowaniu neurologopedycznym wiedzy z zakresu neuropsychologii.

Kadra dydaktyczna:
Neuropsycholog

Metody kształcenia:
Wykłady.

Miejsce kształcenia:
Jednostka prowadząca specjalizację.

Czas trwania kursu:
8 godzin (1 dzień).

Sposób zaliczenia kursu:
Sprawdzian z zakresu wiedzy określonej programem kursu u kierownika naukowego kursu.

6. Kurs specjalizacyjny: „Elementy genetyki”

Cele kursu:

Uzyskanie i pogłębienie wiedzy teoretycznej z zakresu podstaw genetyki na potrzeby diagnozy i terapii neurologopedycznej. Logopeda pozna istotę dziedziczenia i zaburzenia leżące u podstaw chorób genetycznych, zapozna się z możliwościami diagnostyki prenatalnej i poradnictwa genetycznego w profilaktyce chorób genetycznych.

Zakres wiedzy teoretycznej:

W czasie kursu zapozna się z:

- 1) podstawową terminologią z zakresu genetyki (np. budowa komórki, chromosomy, budowa DNA, gen itp.);
- 2) mutacjami genowymi;
- 3) aberracjami chromosomowymi;
- 4) rodzajami dziedziczenia i ryzykiem genetycznym;
- 5) charakterystyką chorób genetycznych, w których występują lub mogą wystąpić zaburzenia mowy;
- 6) zasadami diagnostyki chorób genetycznych;
- 7) poradnictwem genetycznym i diagnostyką prenatalną;
- 8) zapobieganiem chorobom genetycznym i ich leczeniem.

Kadra dydaktyczna:
Genetyk.

Metody kształcenia:
Wykłady.

Miejsce kształcenia:
Jednostka prowadząca specjalizację.

Czas trwania kursu:
8 godzin (1 dzień).

Sposób zaliczenia kursu:

Sprawdzian z zakresu wiedzy określonej programem kursu u kierownika naukowego kursu.

7. Kurs specjalizacyjny: „Elementy psychiatrii dzieci i dorosłych”

Cele kursu:

Uzupełnienie wiedzy teoretycznej z zakresu psychiatrii dzieci i dorosłych na potrzeby diagnozy i terapii neurologopedycznej. Logopeda pozna przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęściej występujących jednostkach chorobowych w psychiatrii.

Zakres wiedzy teoretycznej:

W czasie kursu logopeda zapozna się z:

- 1) jednostkami chorób psychicznych u dzieci i dorosłych, w przebiegu których występują zaburzenia mowy;
- 2) diagnostyką psychiatryczną dzieci i dorosłych (zasady badania i opisu stanu psychicznego oraz różnicowanie zaburzeń psychicznych);
- 3) wykorzystaniem wyników diagnozy psychiatrycznej na potrzeby diagnozy i terapii neurologopedycznej;
- 4) zasadami i sposobami terapii pacjentów w różnym wieku z zaburzeniami psychicznymi;
- 5) podstawami psychiatrii wieku podeszłego.

Kadra dydaktyczna:

Psychiatra dziecięcy, psychiatra.

Metody kształcenia:

Wykłady.

Miejsce kształcenia:

Jednostka prowadząca specjalizację.

Czas trwania kursu:

8 godzin (1 dzień).

Sposób zaliczenia kursu:

Sprawdzian z zakresu wiedzy określonej programem kursu u kierownika naukowego kursu.

8. Kurs specjalizacyjny: „Elementy audiologii i foniatrii”

Cele kursu:

Pogłębienie wiedzy z zakresu foniatrii i audiologii, kurs obejmuje zagadnienia związane z anatomią i fizjologią traktu głosowego oraz budową i funkcjonowaniem narządu słuchu.

Zakres wiedzy teoretycznej:

W czasie kursu logopeda zapozna się z:

- 1) anatomią oraz fizjologią układu oddechowego, fonacyjnego, artykulacyjnego oraz narządu słuchu;
- 2) schorzeniami w obrębie narządów słuchu, głosu i artykulacji;
- 3) przyczynami zaburzeń głosu i słuchu;
- 4) metodami i technikami badania głosu i słuchu;
- 5) postępowaniem logopedycznym w przypadku zaburzeń głosu i słuchu;
- 6) problemami audiologicznymi i foniatrycznymi w przypadku wad rozszczepowych;
- 7) problematyką laryngektomii z uwzględnieniem sposobu rehabilitacji medycznej

i logopedycznej w tych przypadkach.

Zakres umiejętności praktycznych:

W czasie kursu logopeda nabędzie umiejętność:

- 1) analizy wyników badań audiologicznych;
- 2) analizy i wykorzystania w praktyce neurologopedycznej wyników badań foniatrycznych i audiologicznych.

Kadra dydaktyczna:

Foniatra, audiolog

Metody kształcenia:

Wykłady.

Miejsce kształcenia:

Jednostka prowadząca specjalizację.

Czas trwania kursu:

16 godzin (2 dni).

Sposób zaliczenia kursu:

Sprawdzian z zakresu wiedzy określonej programem kursu u kierownika naukowego kursu.

9. Kurs specjalizacyjny: „Diagnostyka endoskopowa i wideofluoroskopowa dysfagii ustno-gardłowej”

Cele kursu:

Uzyskanie wiedzy dotyczącej wykorzystania instrumentalnych badań czynności połykania w diagnostyce dysfagii ustno-gardłowej. Logopeda zapozna się z protokołem diagnostycznym i terapeutycznym wykorzystywanym w badaniu FEES i VFSS.

Zakres wiedzy teoretycznej:

W czasie kursu logopeda zapozna się z:

- 1) badaniami instrumentalnymi stosowanymi w przypadku osób z dysfagią ustno-gardłową - endoskopowe badanie czynności połykania (FEES), wideofluoroskopowe badanie połykania (VFSS);
- 2) procedurą endoskopowego badania czynności połykania (ocena morfologii i funkcji struktur gardła i krtani w spoczynku oraz w próbach czynnościowych, ocena przełykania śliny, wykonanie prób połykania pokarmów o różnych konsystencjach, ocena skuteczności technik terapeutycznych);
- 3) procedurą wideofluoroskopowego badania czynności połykania (ocena budowy narządów jamy ustnej, gardła i krtani, ocena fizjologii połykania, oceną czynności połykania przy zmienionych konsystencjach i teksturach, oceną skuteczności technik terapeutycznych).

Zakres umiejętności praktycznych:

W czasie kursu logopeda nabędzie umiejętność:

- 1) dostrzegania i opisywania objawów zaburzeń czynności połykania świadczących o ryzyku powikłań u pacjenta z dysfagią ustno-gardłową, takich jak: zachłystowe zapalenie płuc, niedożywienie, odwodnienie, niezamierzona utrata masy ciała;
- 2) interpretowania wyników wideofluoroskopowego (VFSS) i endoskopowego badania czynności połykania (FEES) na potrzeby terapii neurologopedycznej pacjenta z dysfagią ustno-gardłową;
- 3) współpracy w wielospecjalistycznym zespole terapeutycznym.

Kadra dydaktyczna:

Logopeda z doświadczeniem badawczym i klinicznym w zakresie diagnozy i terapii pacjentów z dysfagią, foniatra / laryngolog, radiolog

Metody kształcenia:

Wykłady, ćwiczenia.

Miejsce kształcenia:

Oddziały: otolaryngologii, neurologii, rehabilitacji-neurologicznej.

Czas trwania kursu:

8 godzin (1 dzień).

Sposób zaliczenia kursu:

Sprawdzian z zakresu wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych określonych programem kursu u kierownika naukowego kursu.

10. Kurs specjalizacyjny: „Podstawy diagnozy i terapii neurologopedycznej”

Cele kursu:

Usystematyzowanie wiedzy z zakresu norm rozwoju w sferze somatycznej, motorycznej, społeczno-emocjonalnej, poznawczej i językowo-komunikacyjnej oraz spektrów zaburzeń rozwojowych i nabytych, sposobów ich nazywania, diagnozowania, leczenia i terapii.

Zakres wiedzy teoretycznej:

W czasie kursu logopeda zapozna się z:

- 1) obrazem psychoruchowego rozwoju dziecka w okresie niemowlęcym, poniemowlęcym, przedszkolnym i szkolnym na potrzeby diagnozy neurologopedycznej;
- 1) dynamiką rozwoju mowy u dzieci i zasadami oceny stanu sprawności językowych u dzieci, młodzieży i dorosłych (norma, zaburzenia);
- 2) terminologią neurologopedyczną;
- 3) typologią zaburzeń mowy uwzględniającą patomechanizmy zaburzeń;
- 4) procedurą diagnozowania neurologopedycznego (kolejność działań diagnostycznych, narzędzia badania neurologopedycznego, zasady diagnozowania neurologopedycznego, m.in. zasada weryfikacji diagnozy neurologopedycznej);
- 5) zasadami programowania i prowadzenia terapii neurologopedycznej.

Zakres umiejętności praktycznych:

W czasie kursu logopeda nabeździe umiejętność:

- 1) całościowej oceny stanu rozwoju dzieci i młodzieży w odniesieniu do norm wiekowych oraz oceny stanu sprawności językowej osób dorosłych;
- 2) stosowania adekwatnej terminologii logopedycznej w sporządzaniu dokumentacji;
- 3) doboru narzędzi diagnostycznych dostosowanych do wieku, specyfiki objawów i mechanizmów zaburzeń;
- 4) doboru metod, technik i narzędzi do terapii neurologopedycznej.

Kadra dydaktyczna:

Logopeda z doświadczeniem badawczym i klinicznym.

Metody kształcenia:

Wykład interaktywny.

Miejsce kształcenia:

Jednostka prowadząca specjalizację.

Czas trwania kursu:

8 godzin (1 dzień).

Sposób zaliczenia kursu:

Sprawdzian z zakresu wiedzy określonej programem kursu u kierownika naukowego kursu.

Zaliczenie modułu I:

Kolokwium z zakresu wiedzy teoretycznej objętej programem modułu u kierownika specjalizacji.

MODUŁ II

Neurologopedia dziecka w okresie prelingwalnym

Celem modułu jest uzyskanie i pogłębienie wiedzy osób realizujących szkolenie specjalizacyjne w zakresie diagnozowania oraz planowania postępowania neurologopedycznego dzieci w okresie prelingwalnym: dzieci przedwcześnie urodzone, z grupy ryzyka okołoporodowego, dzieci z uszkodzeniami i dysfunkcjami układu nerwowego w okresie pre- i peri- i wczesnym postnatalnym, dzieci z zespołami genetycznymi, dzieci z zaburzeniami metabolicznymi.

Moduł realizowany jest w formie czterech kursów specjalizacyjnych i trzech staży kierunkowych.

1. Kurs specjalizacyjny: „Podstawy neonatologii dla neurologopedów”

Cele kursu:

Uzyskanie i pogłębienie wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych z zakresu fizjologii i patologii okresu noworodkowego.

Zakres wiedzy teoretycznej:

W czasie kursu logopeda zapozna się z:

- 1) oceną neonatologiczną noworodka w badaniu klinicznym i w badaniach diagnostycznych;
- 2) czynnikami okołoporodowymi determinującymi kliniczny stan dziecka (zespół zaburzeń oddychania, dysplazja oskrzelowo-płucna, zakażenia wewnątrzmaciczne, retinopatia wcześniaków itp.);
- 3) wcześniactwem jako czynnikiem ryzyka zaburzeń rozwojowych;
- 4) zasadami opieki nad noworodkiem zdrowym i chorym;
- 5) żywieniem noworodków donoszonych i urodzonych przedwcześnie;
- 6) badaniami przesiewowymi podstawowych zmysłów u noworodków przedwcześnie urodzonych;
- 7) sposobami oceny noworodków w oddziałach neonatologii;
- 8) pierwszą pomocą przedmedyczną udzielaną wcześniakom oraz dzieciom w okresie noworodkowym i niemowlęcym.

Zakres umiejętności praktycznych:

W czasie kursu logopeda nabędzie umiejętność:

- 1) udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej w przypadku wcześniactwa oraz w okresie noworodkowym i niemowlęcym.

Kadra dydaktyczna:

Lekarz neonatolog.

Metody kształcenia:

Wykłady z wykorzystaniem materiałów audiowizualnych, ćwiczenia.

Miejsce kształcenia:

Klinika lub oddział neonatologii.

Czas trwania kursu:

16 godzin (2 dni).

Sposób zaliczenia kursu:

Sprawdzian z zakresu wiedzy teoretycznej i sprawdzian umiejętności praktycznych objętych programem kursu u kierownika naukowego kursu.

2. Kurs specjalizacyjny: „Wczesna stymulacja sfery orofacjalnej”

Cele kursu:

Ukazanie roli karmienia piersią w stymulowaniu sfery orofacjalnej jako podstawy sprawności narządów mowy oraz przygotowanie neurologopedy do udzielania pomocy w trudnościach związanych z karmieniem piersią.

Zakres wiedzy teoretycznej:

W czasie kursu logopeda zapozna się z:

- 1) etapami rozwoju laktacji i czynnikami wpływającymi na jej rozwój;
- 2) zaburzeniami funkcji ssania – anatomicznymi i czynnościowymi;
- 3) przeciwwskazaniami do karmienia piersią.
- 4) protokołem oceny umiejętności ssania (POUS);
- 5) pozycją matki i dziecka podczas karmienia;
- 6) doбором metod i akcesoriów wspomagających karmienie.

Zakres umiejętności praktycznych:

W czasie kursu logopeda nabędzie umiejętność:

- 1) oceny techniki karmienia piersią oraz skorygowania nieprawidłowości;
- 2) oceny problemów z karmieniem wynikających z zaburzeń ssania;
- 3) stawiania diagnozy w oparciu o Protokół Oceny Umiejętności Ssania (POUS)

Kadra dydaktyczna:

Doradca laktacyjny.

Metody kształcenia:

Wykłady z wykorzystaniem materiałów audiowizualnych, ćwiczenia.

Miejsce kształcenia:

Jednostka prowadząca specjalizację lub poradnia laktacyjna, klinika lub oddział: neonatologii, położniczo-ginekologiczny.

Czas trwania kursu:

8 godzin (1 dzień).

Sposób zaliczenia kursu:

Sprawdzian z zakresu wiedzy teoretycznej i sprawdzian umiejętności praktycznych objętych programem kursu u kierownika naukowego kursu.

3. Kurs specjalizacyjny: „Rozwój motoryczny dziecka w pierwszym roku życia w odniesieniu do normy i patologii”

Cele kursu:

Przekazanie wiedzy na temat rozwoju ruchowego dziecka w okresie prelingwalnym w odniesieniu do normy i patologii oraz możliwości terapeutycznych w oparciu o koncepcje neurorozwojowe.

Zakres wiedzy teoretycznej:

W czasie kursu logopeda zapozna się z:

- 1) prawidłowym i nieprawidłowym rozwojem ruchowym dziecka w pierwszym roku życia;
- 2) procesem diagnozy fizjoterapeutycznej dzieci z deficytami rozwojowymi oraz z grupy ryzyka nieprawidłowego rozwoju;
- 3) objawami nieprawidłowości w zakresie napięcia mięśniowego (np. sztywność, atetoza, ataksja, hipotonia, spastyczność, hipertonia itp.);
- 4) wybranymi metodami rehabilitacji dzieci z uszkodzeniami układu nerwowego (np. koncepcja NDT-Bobath i Wojty);
- 5) opieką i pielęgnacją noworodka jako czynnościami wspierającymi rozwój psychoruchowy oraz prawidłowy przebieg czynności pokarmowych.

Wykaz umiejętności praktycznych:

W czasie stażu logopeda zdobywa wymienione niżej umiejętności:

- 1) zna i potrafi stosować zasady pielęgnacji noworodka (noszenie, podnoszenie dziecka, karmienie w pozycjach, w których dziecko może utrzymać prawidłowe napięcie mięśniowe, ubieranie i rozbieranie dziecka, kształtowanie prawidłowych pozycji podczas jedzenia, zabawy, snu i in.).

Kadra dydaktyczna:

Fizjoterapeuta dziecięcy.

Metody kształcenia:

Wykłady z wykorzystaniem materiałów audiowizualnych, ćwiczenia.

Miejsce kształcenia:

Jednostka prowadząca specjalizację lub kliniki / oddziały: neonatologii, intensywnej terapii noworodka.

Czas trwania kursu:

16 godzin (2 dni).

Sposób zaliczenia kursu:

Sprawdzian z zakresu wiedzy określonej programem kursu u kierownika naukowego kursu.

4. Kurs specjalizacyjny: „Neurologopedyczna diagnoza i terapia dzieci w okresie prelingwalnym”

Cele kursu:

Uzyskanie i pogłębienie wiedzy na temat diagnozy i terapii w okresie prelingwalnym.

Zakres wiedzy teoretycznej:

W czasie kursu neurologopeda zapozna się z:

- 1) ssaniem odżywczym i nieodżywczym;
- 2) rolą dotyku w rozwoju dziecka;

- 3) oceną gotowości do karmienia drogą doustną;
- 4) neurologopedyczną opieką i pielęgnacją noworodka jako czynnościami zabezpieczającymi przed zaburzeniami karmienia;
- 5) zaburzeniami czynności oddechowych oraz podstawowymi technikami terapii;
- 6) opieką logopedyczną nad dzieckiem z wrodzonymi wadami rozwojowymi ze szczególnym uwzględnieniem rozszczepów wargi i podniebienia;
- 7) wczesnymi objawami zaburzeń społeczno-emocjonalnych u dzieci w okresie prelingwalnym;
- 8) neurologopedyczną oceną stanu dziecka w okresie prelingwalnym w odniesieniu do normy i patologii (odruchy ustno-twarzowe, budowa aparatu mowy, oddychanie, przyjmowanie pokarmów, połykanie, napięcie mięśniowe i symetria, wrażliwość twarzy na dotyk, reakcja na bodźce słuchowe i wzrokowe, głuzenie, gaworzenie i in.)
- 9) programowaniem postępowania neurologopedycznego (wspomaganie, stymulacja, wczesna interwencja) dostosowanego do stanu dziecka i wyników diagnozy neurologopedycznej;
- 10) współpracą logopedy z rodzicami oraz specjalistami w zakresie profilaktyki, diagnozy i terapii dziecka w okresie prelingwalnym.

Kadra dydaktyczna:

Neurologopeda.

Metody kształcenia:

Wykłady z wykorzystaniem materiałów audiowizualnych, ćwiczenia.

Miejsce kształcenia:

Jednostka prowadząca specjalizację lub klinika / oddział: neonatologii, położniczo-ginekologiczny.

Czas trwania kursu:

16 godzin (2 dni).

Sposób zaliczenia kursu:

Sprawdzian z zakresu wiedzy teoretycznej objętej programem kursu u kierownika naukowego kursu.

1. Staż kierunkowy: „Wczesna stymulacja sfery orofacjalnej”

Zakres umiejętności praktycznych:

W czasie kursu logopeda nabeździe umiejętność:

- 1) oceny techniki karmienia piersią oraz korygowania nieprawidłowości;
- 2) oceny problemów z karmieniem wynikających z zaburzeń ssania;
- 3) oceny problemów z karmieniem spowodowanych wadami twarzoczaszki m.in. u niemowląt z rozszczepami;
- 4) stawiania diagnozy w oparciu m.in. o Protokół Oceny Umiejętności Ssania (POUS);
- 5) oceny gotowości do karmienia drogą doustną m.in. wg Programu wczesnej stymulacji laktacji dla ośrodków neonatologicznych i położniczych III poziomu referencyjnego.

Miejsce stażu kierunkowego:

Oddział neonatologii i intensywnej terapii noworodka; oddział położniczo-ginekologiczny; poradnia laktacyjna.

Czas trwania stażu:

16 godzin (2 dni).

Sposób zaliczenia stażu:

Sprawdzian umiejętności praktycznych objętych programem stażu kierunkowego u opiekuna stażu kierunkowego.

2. Staż kierunkowy: „Ocena i wsparcie rozwoju motorycznego w pierwszym roku życia”

Zakres umiejętności praktycznych:

W czasie kursu logopeda nabeździe umiejętność:

- 1) stosowania zasad pielęgnacji noworodka i niemowlęcia;
- 2) oceny problemów rozwojowych wynikających z uszkodzenia układu nerwowego.

Miejsce stażu kierunkowego:

Oddział / klinika: neonatologii i intensywnej terapii noworodka.

Czas trwania stażu:

16 godzin (2 dni).

Sposób zaliczenia stażu:

Sprawdzian umiejętności praktycznych objętych programem stażu kierunkowego u opiekuna stażu kierunkowego.

3. Staż kierunkowy: „Neurologopedyczna diagnoza i terapia dzieci w okresie prelingwalnym”

Zakres umiejętności praktycznych:

W czasie kursu logopeda nabeździe umiejętność:

- 1) interpretowania wyników badań medycznych dzieci w okresie prelingwalnym;
- 2) oceny neurologopedycznej dziecka w okresie prelingwalnym;
- 3) sporządzania dokumentacji neurologopedycznej dzieci w okresie prelingwalnym;
- 4) opracowania programu terapii neurologopedycznej z uwzględnieniem celu, metod i kierunków oddziaływania usprawniającego (np. wskazywania metod i akcesoriów wspierających rozwój strefy orofacjalnej podczas karmienia; metody stymulacji dotykowej np. kangurowania, gniazdkowania, masaż Shantala);
- 5) prowadzenia terapii neurologopedycznej z wykorzystaniem odpowiednich metod i technik oraz modyfikacji jej przebiegu;
- 6) przedstawiania w odpowiedniej formie rodzicom / opiekunom dziecka diagnozy neurologopedycznej i rokowań dotyczących dalszego rozwoju dziecka oraz przekazywania wskazówek terapeutycznych do usprawniania dziecka w warunkach domowych;
- 7) współpracy z innymi specjalistami podczas diagnozy, planowania i realizacji terapii neurologopedycznej dziecka w okresie prelingwalnym.

Miejsce stażu kierunkowego:

Oddział neonatologii i intensywnej terapii noworodka.

Czas trwania stażu:

40 godzin (5 dni).

Sposób zaliczenia stażu:

Sprawdzian umiejętności praktycznych objętych programem stażu kierunkowego u opiekuna stażu kierunkowego.

Zaliczenie modułu II:

Kolokwium z zakresu wiedzy teoretycznej objętej programem modułu u kierownika specjalizacji.

MODUŁ III

**Neurologopedia dziecka w okresach rozwoju lingwalnego i postlingwalnego
z uwzględnieniem nabytych zaburzeń mowy**

Cele modułu:

Uzyskanie i pogłębienie wiedzy oraz umiejętności praktycznych osób realizujących szkolenie specjalizacyjne w zakresie udzielania pomocy neurologopedycznej dzieciom w okresie rozwoju lingwalnego i młodzieży w okresie postlingwalnym z uwzględnieniem wrodzonych i nabytych mechanizmów zaburzeń mowy, obejmujące:

- 1) diagnozowanie neurologopedyczne dzieci i młodzieży w okresach rozwoju lingwalnego i postlingwalnego z podejrzeniem / rozpoznaniem neurogennych zaburzeń mowy;
- 2) dokonywanie opisu stanu porozumiewania się badanych dzieci i młodzieży (zawierające wskazanie ich słabych i mocnych stron w zachowaniach komunikacyjnych werbalnych i niewerbalnych);
- 3) programowanie terapii neurologopedycznej dzieci i młodzieży w każdym wieku i z różnymi zaburzeniami mowy;
- 4) prowadzenie terapii neurologopedycznej dzieci i młodzieży;
- 5) monitorowanie zmian zachodzących w rozwoju i przebiegu komunikacji werbalnej i niewerbalnej;
- 6) modyfikowanie programów i działań usprawniających w zależności od zmian stwierdzanych w komunikacji werbalnej i niewerbalnej dzieci i młodzieży.

Moduł realizowany jest w formie 10 kursów specjalizacyjnych oraz czterech staży kierunkowych.

1. Kurs specjalizacyjny: „Dysfagia u dzieci i młodzieży”

Cele kursu:

Zapoznanie logopedy z problematyką zaburzeń połykania (wrodzonych i nabytych) u dzieci i młodzieży ze szczególnym uwzględnieniem dysfagii neurogennej.

Zakres wiedzy teoretycznej:

W czasie kursu logopeda zapozna się z:

- 1) charakterystyką dysfagii (definicje, rodzaje i etiologia) u dzieci i młodzieży;
- 2) metodami i narzędziami diagnozowania dysfagii u dzieci i młodzieży;
- 3) usprawnianiem dzieci i młodzieży w przypadkach dysfagii o zróżnicowanej etiologii z uwzględnieniem etiologii obwodowej, np. rozszczepem podniebienia i wargi;
- 4) zasadami terapii dzieci i młodzieży z dysfagią;
- 5) instruktażem dla opiekunów dzieci i młodzieży z dysfagią.

Zakres umiejętności praktycznych:

W czasie kursu logopeda zdobędzie wymienione niżej umiejętności:

- 1) potrafi we współpracy z lekarzem zdiagnozować zaburzenia w połykaniu;
- 2) potrafi opisać objawy dysfagii oraz rozpoznać jej rodzaj;
- 3) potrafi opracować program terapii neurologopedycznej w różnych przypadkach dysfagii.

Kadra dydaktyczna:

Lekarz (gastroenterolog, laryngolog, foniatra) (8 godzin) i neurologopeda specjalizujący się w dysfagii u dzieci i młodzieży (8 godzin).

Metody kształcenia:

Wykłady z wykorzystaniem materiałów audiowizualnych, ćwiczenia.

Miejsce kształcenia:

Jednostka prowadząca specjalizację.

Czas trwania kursu:

16 godzin (2 dni).

Sposób zaliczenia kursu:

Sprawdzian z zakresu wiedzy teoretycznej i sprawdzian umiejętności praktycznych objętych programem kursu u kierownika naukowego kursu.

2. Kurs specjalizacyjny: „Logopedyczna diagnoza i terapia dzieci i młodzieży z rozszczepem wargi i podniebienia”

Cele kursu:

Pogłębienie wiedzy na temat diagnozy i terapii logopedycznej dzieci z rozszczepem wargi i podniebienia.

Zakres wiedzy teoretycznej:

W czasie kursu logopeda zapozna się z:

- 1) charakterystyką i konsekwencjami wady rozszczepowej dla funkcji życiowych, mowy oraz rozwoju społeczno-emocjonalnego;
- 2) sposobami wielospecjalistycznej opieki nad dzieckiem z rozszczepem wargi i podniebienia;
- 3) metodami i narzędziami diagnozy logopedycznej dzieci i młodzieży z rozszczepem wargi i podniebienia;
- 4) logopedycznym opisem stanu umiejętności porozumiewania się dzieci i młodzieży z rozszczepem wargi i podniebienia;
- 5) metodami terapii logopedycznej dzieci i młodzieży z rozszczepem wargi i podniebienia;
- 6) programowaniem terapii logopedycznej dzieci i młodzieży z rozszczepem wargi i podniebienia;
- 7) wsparciem i instruktażem dla opiekunów dzieci z rozszczepem wargi i podniebienia ze szczególnym zwróceniem uwagi na poszczególne okresy udzielanej dziecku i jego rodzinie pomocy logopedycznej: okres oczekiwania na dziecko z wadą twarzoczaszki, okres przedoperacyjny, wczesny pooperacyjny oraz dalsze okresy usprawniania.

Wykaz umiejętności praktycznych:

W czasie kursu logopeda zdobędzie wymienione niżej umiejętności:

- 1) potrafi określić stan funkcji prymarnych, fonacji i rozwoju mowy oraz nieprawidłowości w tych zakresach;
- 2) potrafi rozpoznać współwystępujące z wadą rozszczepową inne zaburzenia zakłócające rozwój mowy;
- 3) potrafi sporządzić opinię logopedyczną dzieci i młodzieży z rozszczepem wargi i podniebienia;
- 4) potrafi opracować program terapii logopedycznej z uwzględnieniem jej celu, metod i kierunków oddziaływania usprawniającego;

- 5) potrafi prowadzić terapię logopedyczną i przewidywać modyfikację jej przebiegu w zależności od stwierdzanych zmian w mowie dziecka (ze szczególnym zwróceniem uwagi na stan fonacji i wymowy);
- 6) potrafi w odpowiedniej formie przedstawić rodzicom / opiekunom dziecka diagnozę logopedyczną i rokowania dotyczące dalszego rozwoju mowy oraz przekazać wskazówki terapeutyczne do usprawniania dziecka w warunkach domowych;
- 7) potrafi współpracować z innymi specjalistami (lekarzem, psychologiem, pedagogiem) podczas planowania i prowadzenia terapii logopedycznej dzieci i młodzieży z rozszczepem wargi i podniebienia.

Kadra dydaktyczna:

Logopeda specjalizujący się w diagnozie i terapii noworodków, niemowląt oraz dzieci i młodzieży z rozszczepem wargi i podniebienia.

Metody kształcenia:

Wykłady z wykorzystaniem materiałów audiowizualnych oraz ćwiczenia.

Miejsce kształcenia:

Jednostka prowadząca specjalizację.

Czas trwania kursu:

8 godzin (1 dzień).

Sposób zaliczenia kursu:

Sprawdzian z zakresu wiedzy teoretycznej i sprawdzian umiejętności praktycznych objętych programem kursu u kierownika naukowego kursu.

3. Kurs specjalizacyjny: „Neurologopedyczna diagnoza i terapia dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną”

Cele kursu:

Pogłębienie i usystematyzowanie wiedzy na temat niepełnosprawności intelektualnej oraz neurologopedycznej diagnozy i terapii dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną.

Zakres wiedzy teoretycznej:

W czasie kursu logopeda zapozna się z:

- 1) charakterystyką niepełnosprawności intelektualnej;
- 2) przebiegiem rozwoju komunikacji niewerbalnej i werbalnej oraz jej zaburzeniami u dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie w różnym stopniu;
- 3) metodami i narzędziami diagnozy neurologopedycznej dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie;
- 4) neurologopedycznym opisem stanu umiejętności porozumiewania się dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie;
- 5) metodami terapii neurologopedycznej (werbalnymi, niewerbalnymi oraz wspomagającymi) dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną różnego stopnia;
- 6) programowaniem terapii neurologopedycznej dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną różnego stopnia.

Wykaz umiejętności praktycznych:

W czasie kursu logopeda zdobędzie wymienione niżej umiejętności:

- 1) potrafi określić stan rozwoju języka i sprawności komunikacyjnych oraz zdiagnozować zaburzenia ich rozwoju u dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie;
- 2) potrafi rozpoznać współwystępujące z niepełnosprawnością intelektualną inne patomechanizmy zakłócające rozwój języka i komunikacji;
- 3) potrafi sporządzić opinię neurologopedyczną dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie na potrzeby różnych instytucji;
- 4) potrafi opracować program terapii neurologopedycznej z uwzględnieniem jej celu, metod i kierunków oddziaływania usprawniającego;
- 5) potrafi prowadzić terapię neurologopedyczną i przewidywać modyfikację jej przebiegu w zależności od stwierdzanych zmian w porozumiewaniu się podopiecznego;
- 6) potrafi w odpowiedniej formie przedstawić rodzicom / opiekunom dziecka diagnozę neurologopedyczną i rokowania dotyczące dalszego rozwoju oraz przekazać wskazówki terapeutyczne do usprawniania dziecka w warunkach domowych;
- 7) potrafi współpracować z innymi specjalistami (lekarzem, psychologiem, fizjoterapeutą) podczas planowania i prowadzenia terapii neurologopedycznej dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną.

Kadra dydaktyczna:

Logopeda z przygotowaniem z zakresu oligofrenopedagogiki.

Metody kształcenia:

Wykłady z wykorzystaniem materiałów audiowizualnych, ćwiczenia.

Miejsce kształcenia:

Jednostka prowadząca specjalizację lub placówka specjalistyczna nieresortowa.

Czas trwania kursu:

32 godzin (4 dni).

Sposób zaliczenia kursu:

Sprawdzian z zakresu wiedzy teoretycznej i sprawdzian umiejętności praktycznych objętych programem kursu u kierownika naukowego kursu.

4. Kurs specjalizacyjny: „Neurologopedyczna diagnoza i terapia dzieci i młodzieży z mózgowym porażeniem dziecięcym”

Cele kursu:

Pogłębienie i usystematyzowanie wiedzy na temat mózgowego porażenia dziecięcego oraz neurologopedycznej diagnozy i terapii dzieci i młodzieży z mózgowym porażeniem dziecięcym.

Zakres wiedzy teoretycznej:

W czasie kursu logopeda zapozna się z:

- 1) charakterystyką mózgowego porażenia dziecięcego oraz możliwymi w tym zespole zaburzeniami percepcyjnymi i poznawczymi, ze szczególnym uwzględnieniem zróżnicowanego stanu rozwoju języka i sprawności komunikacyjnych;
- 2) dyzartrią – jej objawami, mechanizmami i rodzajami;
- 3) metodami i narzędziami diagnozy neurologopedycznej dzieci i młodzieży z mózgowym porażeniem dziecięcym;

- 4) neurologopedycznym opisem stanu rozwoju języka i sprawności komunikacyjnych dzieci i młodzieży z mózgowym porażeniem dziecięcym;
- 5) metodami terapii neurologopedycznej (werbalnymi, niewerbalnymi oraz wspomagającymi) dzieci i młodzieży z mózgowym porażeniem dziecięcym w zależności od stwierdzanego u nich stanu rozwoju języka i sprawności komunikacyjnych oraz współwystępujących zaburzeń percepcyjnych i poznawczych;
- 6) programowaniem terapii neurologopedycznej dzieci i młodzieży z mózgowym porażeniem dziecięcym.

Wykaz umiejętności praktycznych:

W czasie kursu logopeda zdobywa wymienione niżej umiejętności:

- 1) potrafi określić stan, zaburzenia oraz możliwości rozwojowe dzieci i młodzieży z mózgowym porażeniem dziecięcym w zakresie komunikacji werbalnej i niewerbalnej;
- 2) potrafi sporządzić opinię neurologopedyczną pacjenta z mózgowym porażeniem dziecięcym;
- 3) potrafi opracować program terapii neurologopedycznej z uwzględnieniem jego celu, metod i kierunków oddziaływania usprawniającego.

Kadra dydaktyczna:

Neurolog dziecięcy (6 godzin) i neurologopeda specjalizujący się w diagnostyce i terapii dzieci z mózgowym porażeniem dziecięcym (10 godzin).

Metody kształcenia:

Wykłady z wykorzystaniem materiałów audiowizualnych.

Miejsce kształcenia:

Jednostka prowadząca specjalizację.

Czas trwania kursu:

16 godzin (2 dni).

Sposób zaliczenia kursu:

Sprawdzian z zakresu wiedzy teoretycznej i sprawdzian umiejętności praktycznych objętych programem kursu u kierownika naukowego kursu.

5. Kurs specjalizacyjny: „Neurologopedyczna diagnostyka i terapia dzieci i młodzieży z rozpoznaniem /podejrzeniem spektrum zaburzeń autystycznych”

Cele kursu:

Uzyskanie i usystematyzowanie wiedzy na temat spektrum zaburzeń autystycznych (ASD) oraz neurologopedycznej diagnostyki i terapii dzieci (z uwzględnieniem pierwszego roku życia) i młodzieży ze spektrum autyzmu.

Zakres wiedzy teoretycznej:

W czasie kursu logopeda zapozna się z:

- 1) charakterystyką objawów zaburzeń autystycznych u dzieci i młodzieży;
- 2) ujęciami spektrum zaburzeń autystycznych w systemach klasyfikacyjnych;
- 3) narzędziami do badań przesiewowych w przypadkach podejrzeń zaburzeń ze spektrum zaburzeń autystycznych;
- 4) diagnozą różnicową spektrum zaburzeń autystycznych i niepełnosprawności intelektualnej, specyficznych zakłóceń i zaburzeń rozwoju mowy, zaburzeń zachowania i zaburzeń psychicznych;

- 5) udziałem neurologopedy w systemie wielospecjalistycznej diagnozy i terapii dzieci i młodzieży ze spektrum zaburzeń autystycznych;
- 6) metodami i narzędziami wielospecjalistycznej oceny dzieci i młodzieży z zaburzeniami komunikacji społecznej ze szczególnym uwzględnieniem diagnozy neurologopedycznej;
- 7) narzędziami do diagnozy funkcjonalnej dzieci ze spektrum zaburzeń autystycznych;
- 8) metodami terapii neurologopedycznej (werbalnymi, niewerbalnymi, wspomagającymi) dzieci i młodzieży ze spektrum zaburzeń autystycznych w zależności od wieku, stwierdzanego u nich stanu rozwoju języka i sprawności komunikacyjnych oraz współwystępujących zaburzeń;
- 9) programowaniem terapii neurologopedycznej dziecka ze spektrum zaburzeń autystycznych.

Wykaz umiejętności praktycznych:

W czasie kursu logopeda zdobywa wymienione niżej umiejętności:

- 1) potrafi wykorzystać swoją wiedzę i dostępne mu narzędzia do wczesnego wykrywania objawów ze spektrum zaburzeń autystycznych oraz skierować dziecko do odpowiedniej placówki diagnostycznej;
- 2) potrafi określić stan sprawności społecznych i możliwości komunikacyjnych u dzieci i młodzieży ze spektrum zaburzeń autystycznych;
- 3) potrafi dokonać na podstawie objawów oraz wyników innych badań specjalistycznych diagnozy różnicowej ASD, ADHD, niepełnosprawności intelektualnej i innych zaburzeń neurorozwojowych;
- 4) potrafi sporządzić opinię neurologopedyczną pacjenta ze spektrum zaburzeń autystycznych;
- 5) potrafi opracować program terapii neurologopedycznej (jako część programu wielospecjalistycznego) z uwzględnieniem jej celu, metod i kierunków oddziaływania usprawniającego.

Kadra dydaktyczna:

Psychiatra dziecięcy (6 godzin), psycholog rozwojowy (6 godzin), logopeda z doświadczeniem badawczym i klinicznym w zakresie diagnozy i terapii całościowych zaburzeń rozwojowych (12 godzin).

Metody kształcenia:

Wykłady i ćwiczenia.

Miejsce kształcenia:

Jednostka prowadząca specjalizację.

Czas trwania kursu:

24 godziny (3 dni).

Sposób zaliczenia kursu:

Sprawdzian z zakresu wiedzy teoretycznej i sprawdzian umiejętności praktycznych objętych programem kursu u kierownika naukowego kursu.

6. Kurs specjalizacyjny: „Neurologopedyczna diagnoza i terapia dzieci i młodzieży z podejrzeniem/rozpoznaniem specyficznych zaburzeń rozwoju językowego (NMPK, alalia prolongata, alalia, niedokształcenie mowy o typie afazji, afazja dziecięca)”

Cele kursu:

Uzyskanie i usystematyzowanie wiedzy na temat neurologopedycznej diagnozy i terapii dzieci i młodzieży ze specyficznymi zaburzeniami rozwoju językowego.

Zakres wiedzy teoretycznej:

W czasie kursu logopeda zapozna się z:

- 1) koncepcjami i terminologią odnoszącą się do specyficznych zaburzeń rozwoju językowego;
- 2) objawami, rodzajami i przyczynami specyficznych zaburzeń rozwoju językowego;
- 3) różnicowaniem specyficznych zaburzeń rozwoju językowego i innych nieprawidłowości rozwojowych;
- 4) metodami i narzędziami oceny neurologopedycznej dzieci i młodzieży ze specyficznymi zaburzeniami rozwoju językowego;
- 5) stanem kompetencji i sprawności językowych w mowie i piśmie u dzieci i młodzieży ze specyficznymi zaburzeniami rozwoju językowego o podłożu sensorycznym, motorycznym i mieszanym;
- 6) programowaniem terapii neurologopedycznej pacjentów ze specyficznymi zaburzeniami rozwoju językowego.

Wykaz umiejętności praktycznych:

W czasie kursu logopeda zdobywa wymienione niżej umiejętności:

- 1) potrafi wykorzystać swoją wiedzę i dostępne mu narzędzia do wykrywania wczesnych objawów specyficznych zaburzeń rozwoju językowego;
- 2) potrafi zdiagnozować specyficzne zaburzenia rozwoju językowego, określić ich rodzaj (objawy i patomechanizmy);
- 3) potrafi dokonać na podstawie objawów oraz wyników innych badań specjalistycznych diagnozy różnicowej specyficznych zaburzeń rozwoju językowego i innych zaburzeń neurorozwojowych;
- 4) potrafi sporządzić opinię neurologopedyczną dzieci i młodzieży ze specyficznymi zaburzeniami rozwoju językowego;
- 5) potrafi opracować program terapii neurologopedycznej z uwzględnieniem jego celu, metod i kierunków oddziaływania usprawniającego.

Kadra dydaktyczna:

Logopeda z doświadczeniem badawczym i klinicznym w zakresie diagnozy i terapii dzieci i młodzieży ze specyficznymi zaburzeniami rozwoju językowego.

Metody kształcenia:

Wykłady z wykorzystaniem materiałów audiowizualnych, ćwiczenia.

Miejsce kształcenia:

Jednostka prowadząca specjalizację.

Czas trwania kursu:

16 godzin (2 dni).

Sposób zaliczenia kursu:

Sprawdzian z zakresu wiedzy teoretycznej i sprawdzian umiejętności praktycznych objętych programem kursu u kierownika naukowego kursu.

7. Kurs specjalizacyjny: „Neurologopedyczna diagnoza i terapia dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi”

Cele kursu:

Uzyskanie i usystematyzowanie wiedzy na temat neurologopedycznej diagnozy i terapii dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi.

Zakres wiedzy teoretycznej:

W czasie kursu logopeda zapozna się z:

- 1) charakterystyką zaburzeń psychicznych, w przebiegu których u dzieci i młodzieży występują / mogą wystąpić zaburzenia mowy;
- 2) charakterystyką psychogennych zaburzeń mowy, z uwzględnieniem mutyzmu funkcjonalnego, zaburzeń mowy w obrazie dysocjacji, konwersji, depresji i innych;
- 3) udziałem neurologopedy w systemie wielospecjalistycznej diagnozy i terapii dzieci i młodzieży z psychogennymi zaburzeniami mowy;
- 4) metodami i narzędziami wielospecjalistycznej oceny dzieci i młodzieży z psychogennymi zaburzeniami mowy ze szczególnym uwzględnieniem diagnozy neurologopedycznej;
- 5) metodami terapii psychogennych zaburzeń mowy, ze szczególnym uwzględnieniem mutyzmu.

Wykaz umiejętności praktycznych:

W czasie kursu logopeda zdobywa wymienione niżej umiejętności:

- 1) potrafi zdiagnozować psychogenne zaburzenia mowy, określić ich rodzaj (objawy i patomechanizmy);
- 2) potrafi dokonać na podstawie objawów oraz wyników innych badań specjalistycznych diagnozy różnicowej psychogennych zaburzeń mowy i innych zaburzeń neurorozwojowych;
- 3) potrafi sporządzić opinię neurologopedyczną dziecka i młodzieży z psychogennymi zaburzeniami rozwoju mowy;
- 4) potrafi opracować program pomocy neurologopedycznej jako wspomagający terapię psychologiczną dziecka z psychogennymi zaburzeniami mowy.

Kadra dydaktyczna:

psychiatra dziecięcy (4 godzin), psycholog (4 godzin), logopeda z doświadczeniem badawczym i klinicznym (8 godzin).

Metody kształcenia:

wykłady i ćwiczenia.

Miejsce kształcenia:

oddział psychiatryczny dla dzieci i młodzieży.

Czas trwania kursu:

16 godzin (2 dni).

Sposób zaliczenia kursu:

Sprawdzian z zakresu wiedzy teoretycznej i sprawdzian umiejętności praktycznych objętych programem kursu u kierownika naukowego kursu.

8. Kurs specjalizacyjny: „Neurologopedyczna diagnoza i terapia dzieci i młodzieży z niepełnością mówienia”

Cele kursu:

Uzyskanie i usystematyzowanie wiedzy na temat neurologopedycznej diagnozy i terapii dzieci i młodzieży z niepełnością w mówieniu.

Zakres wiedzy teoretycznej:

W czasie kursu logopeda zapozna się z:

- 1) koncepcjami i terminologią odnoszącymi się do niepełności w mówieniu;
- 2) objawami, rodzajami, stopniem nasilenia i dynamiką niepełności w mówieniu;
- 3) różnicowaniem fizjologicznej i patologicznej niepełności w mówieniu;
- 4) różnicowaniem niepełności w mówieniu i innych zaburzeń mowy;
- 5) metodami i narzędziami oceny neurologopedycznej dzieci i młodzieży z niepełnością w mówieniu;
- 6) udziałem neurologopedy w systemie wielospecjalistycznej diagnozy i terapii dzieci i młodzieży z niepełnością w mówieniu;
- 7) metodami i narzędziami wielospecjalistycznej oceny dzieci i młodzieży z niepełnością w mówieniu ze szczególnym uwzględnieniem diagnozy neurologopedycznej;
- 8) programowaniem terapii neurologopedycznej pacjentów z niepełnością w mówieniu;
- 9) sposobami wsparcia dzieci i młodzieży z niepełnością w mówieniu.

Wykaz umiejętności praktycznych:

W czasie kursu logopeda zdobywa wymienione niżej umiejętności:

- 1) potrafi wykorzystać swoją wiedzę i dostępne mu narzędzia do wykrywania wczesnych objawów niepełności w mówieniu;
- 2) potrafi zdiagnozować niepełność w mówieniu, określić jej rodzaj, patomechanizmy, nasilenie oraz dynamikę;
- 3) potrafi sporządzić opinię neurologopedyczną pacjenta z niepełnością w mówieniu;
- 4) potrafi opracować program terapii neurologopedycznej z uwzględnieniem jej celu, metod i kierunków oddziaływania usprawniającego;
- 5) potrafi współpracować z psychologiem podczas terapii dzieci i młodzieży z niepełnością w mówieniu.

Kadra dydaktyczna:

Psycholog-neurologopeda (psycholog-logopeda) z doświadczeniem badawczym i klinicznym specjalizujący się w niepełności mówienia.

Metody kształcenia:

Wykłady i ćwiczenia.

Miejsce kształcenia:

Jednostka prowadząca specjalizację.

Czas trwania kursu:

16 godzin (2 dni).

Sposób zaliczenia kursu:

Sprawdzian z zakresu wiedzy teoretycznej i sprawdzian umiejętności praktycznych objętych programem kursu u kierownika naukowego kursu.

9. Kurs specjalizacyjny: „Neurologopedyczna diagnoza i terapia dzieci i młodzieży z zespołami genetycznymi oraz ze sprzężonymi zaburzeniami rozwojowymi”

Cele kursu:

Nabycie i pogłębienie wiedzy na temat neurologopedycznej diagnozy i terapii dzieci i młodzieży z zespołami genetycznymi oraz ze sprzężonymi zaburzeniami rozwojowymi.

Zakres wiedzy teoretycznej:

W czasie kursu logopeda zapozna się z:

- 1) charakterystyką zespołów genetycznych, w których występują zaburzenia rozwoju języka i sprawności komunikacyjnych;
- 2) udziałem neurologopedy w systemie wielospecjalistycznej diagnozy i terapii dzieci i młodzieży z zespołami genetycznymi i sprzężonymi zaburzeniami rozwojowymi;
- 3) metodami i narzędziami diagnozy neurologopedycznej (z uwzględnieniem diagnozy funkcjonalnej) dzieci i młodzieży z zespołami genetycznymi i sprzężonymi zaburzeniami rozwojowymi;
- 4) opisem neurologopedycznym (z uwzględnieniem wyników diagnozy funkcjonalnej) dzieci i młodzieży z zespołami genetycznymi i sprzężonymi zaburzeniami rozwojowymi;
- 5) programowaniem terapii neurologopedycznej w przypadkach sprzężonych zaburzeń rozwojowych;
- 6) zastosowaniem metod werbalnych, niewerbalnych i wspomagających w terapii dzieci i młodzieży z zespołami genetycznymi i sprzężonymi zaburzeniami rozwojowymi.

Wykaz umiejętności praktycznych:

W czasie kursu logopeda zdobywa wymienione niżej umiejętności:

- 1) potrafi określić stan rozwoju języka i sprawności komunikacyjnych, zakres ograniczeń funkcjonalnych oraz możliwości rozwojowe dzieci i młodzieży z zespołami genetycznymi i sprzężonymi zaburzeniami rozwojowymi;
- 2) potrafi sporządzić opinię neurologopedyczną dzieci i młodzieży z zespołami genetycznymi i sprzężonymi zaburzeniami rozwojowymi na potrzeby różnych instytucji;
- 3) potrafi opracować program terapii neurologopedycznej z uwzględnieniem jej celu, metod i kierunków oddziaływania usprawniającego.

Kadra dydaktyczna:

Fizjoterapeuta (4 godziny), psycholog (4 godziny) i logopeda (16 godzin) z doświadczeniem badawczym i klinicznym specjalizujący się w diagnozie i terapii dzieci z zespołami genetycznymi i sprzężonymi zaburzeniami rozwojowymi.

Metody kształcenia:

Wykłady.

Miejsce kształcenia:

Kurs organizowany przez jednostkę szkolącą.

Czas trwania kursu:

24 godziny (3 dni).

Sposób zaliczenia kursu:

Sprawdzian z zakresu wiedzy teoretycznej i sprawdzian umiejętności praktycznych objętych programem kursu u kierownika naukowego kursu.

10. Kurs specjalizacyjny: „Neurologopedyczna diagnoza i terapia dzieci i młodzieży z nabytymi zaburzeniami mowy w wyniku uszkodzenia / dysfunkcji / chorób ośrodkowego układu nerwowego”

Cele kursu:

Uzyskanie i usystematyzowanie wiedzy na temat neurologopedycznej diagnozy i terapii dzieci i młodzieży z nabytymi zaburzeniami mowy.

Zakres wiedzy teoretycznej:

W czasie kursu neurologopeda zapozna się z:

- 1) przyczynami/jednostkami chorobowymi, w przebiegu których mogą wystąpić nabyte zaburzeń mowy;
- 2) charakterystyką nabytych zaburzeń mowy u dzieci w zależności od okresu ich wystąpienia (lingwalnego lub postlingwalnego) i u młodzieży;
- 3) diagnozą różnicową nabytych ośrodkowych i obwodowych zaburzeń mowy (uwzględniająca zróżnicowanie ich objawów i patomechanizmów) oraz współwystępujących zaburzeń;
- 4) opisem stanu czynności językowych (rozumienia, mówienia, czytania, pisania);
- 5) udziałem neurologopedy w systemie wielospecjalistycznej diagnozy i terapii dzieci i młodzieży z nabytymi zaburzeniami mowy;
- 6) programowaniem terapii neurologopedycznej w zależności od stanu rozwoju języka i sprawności komunikacyjnych dzieci i młodzieży z nabytymi zaburzeniami mowy.

Wykaz umiejętności praktycznych:

W czasie kursu logopeda zdobywa wymienione niżej umiejętności:

- 1) potrafi zdiagnozować nabyte zaburzenia mowy u dzieci i młodzieży, określić ich rodzaj (objawy i patomechanizmy);
- 2) potrafi dokonać, na podstawie objawów w stanie mowy oraz wyników innych badań specjalistycznych, diagnozy różnicowej nabytych neurogennych i obwodowych zaburzeń mowy oraz współwystępujących zaburzeń percepcyjno-motorycznych;
- 3) potrafi sporządzić opinię neurologopedyczną dzieci i młodzieży z nabytymi zaburzeniami mowy;
- 4) potrafi opracować program terapii neurologopedycznej z uwzględnieniem jej celu, metod i kierunków oddziaływania usprawniającego.

Kadra dydaktyczna:

Neurolog dziecięcy (3 godziny), logopeda (5 godzin) z doświadczeniem w diagnozie i terapii dzieci i młodzieży z nabytymi schorzeniami neurologicznymi.

Metody kształcenia:

Wykłady z wykorzystaniem materiałów audiowizualnych, ćwiczenia.

Miejsce kształcenia:

Kurs organizowany przez jednostkę szkolącą.

Czas trwania kursu:

8 godzin (1 dzień).

Sposób zaliczenia kursu:

Sprawdzian z zakresu wiedzy teoretycznej i sprawdzian umiejętności praktycznych objętych programem kursu u kierownika naukowego kursu.

1. Staż kierunkowy: „Neurologopedyczna diagnoza i terapia dzieci i młodzieży z neurogennymi zaburzeniami mowy (także nabytymi), z zespołami genetycznymi i sprzężonymi zaburzeniami w rozwoju”

Wykaz umiejętności praktycznych:

W czasie stażu logopeda zdobywa wymienione niżej umiejętności:

- 1) potrafi interpretować wyniki badań medycznych dzieci i młodzieży z neurogennymi zaburzeniami mowy, z zespołami genetycznymi i sprzężonymi zaburzeniami w rozwoju;
- 2) potrafi różnicować poszczególne jednostki zaburzeń mowy (z uwzględnieniem diagnozy funkcjonalnej) u dzieci i młodzieży ze schorzeniami neurogennymi, z zespołami genetycznymi i sprzężonymi zaburzeniami w rozwoju;
- 3) potrafi sporządzać dokumentację neurologopedyczną dzieci i młodzieży z neurogennymi zaburzeniami mowy;
- 4) potrafi opracować program terapii neurologopedycznej z uwzględnieniem jej celu, metod i kierunków;
- 5) potrafi prowadzić terapię neurologopedyczną z wykorzystaniem odpowiednich metod i technik (np. wybór formy masażu, sposobów kształtowania systemu językowego i usprawniania czynności językowych w mówieniu, rozumieniu, czytaniu i pisaniu, usprawniania procesów oddychania i fonacji oraz sprawności artykulacyjnych i prozodycznych), modyfikować jej przebieg w zależności od zachodzących w stanie mowy pacjenta;
- 6) potrafi w odpowiedniej formie przedstawić rodzicom / opiekunom dziecka diagnozę neurologopedyczną i rokowania dotyczące dalszego rozwoju mowy / komunikacji oraz przekazać wskazówki terapeutyczne do usprawniania dziecka w warunkach domowych;
- 7) potrafi współpracować z innymi specjalistami (lekarzem, psychologiem, fizjoterapeutą i in.) podczas diagnozy, planowania i realizacji terapii neurologopedycznej dzieci i młodzieży z neurogennymi zaburzeniami mowy, z zespołami genetycznymi i sprzężonymi zaburzeniami w rozwoju.

Miejsce stażu kierunkowego:

Oddział rehabilitacji neurologicznej dla dzieci lub gabinety neurologopedyczne w placówce nieresortowej.

Czas trwania stażu:

80 godzin (10 dni).

Sposób zaliczenia stażu:

Sprawdzian umiejętności praktycznych objętych programem stażu kierunkowego u opiekuna stażu kierunkowego.

2. Staż kierunkowy: „Neurologopedyczna diagnoza i terapia dzieci i młodzieży z rozpoznaniem / podejrzeniem spektrum zaburzeń autystycznych oraz dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną”

Wykaz umiejętności praktycznych:

W czasie stażu logopeda zdobywa wymienione niżej umiejętności:

- 1) potrafi zaobserwować wczesne objawy spektrum autyzmu, opóźnienia rozwoju psychoruchowego (ograniczenia rozwoju poznawczego zapowiadającego niepełnosprawność intelektualną) i skierować rodziców / opiekunów do odpowiednich placówek diagnostycznych;

- 2) potrafi przeprowadzić diagnozę różnicową ASD, ZA oraz niepełnosprawności intelektualnej;
- 3) potrafi sporządzać dokumentację neurologopedyczną dzieci i młodzieży ze spektrum autyzmu oraz osób z niepełnosprawnością intelektualną;
- 4) potrafi opracować program terapii neurologopedycznej z uwzględnieniem jego celu, metod i kierunków oddziaływania usprawniającego (konieczności bądź braku potrzeby stosowania AAC, odwracania sfery orofacialnej oraz treningu karmienia);
- 5) potrafi realizować terapię neurologopedyczną i przewidywać modyfikację jej przebiegu w zależności od stwierdzanych zmian w stanie komunikacji werbalnej podopiecznego;
- 6) potrafi w odpowiedniej formie przedstawić rodzicom / opiekunom dziecka diagnozę neurologopedyczną i rokowania dotyczące dalszego funkcjonowania dziecka oraz przekazać wskazówki terapeutyczne do realizacji w warunkach domowych;
- 7) potrafi współpracować z innymi specjalistami (lekarzem, psychologiem, pedagogiem ogólnym i specjalnym, fizjoterapeutą, instruktorem SI) podczas diagnozy, planowania i realizacji wielospecjalistycznej terapii dzieci i młodzieży ze zdiagnozowanymi zaburzeniami.

Miejsce stażu kierunkowego:

Poradnia specjalistyczna służby zdrowia, placówka nieresortowa specjalizująca się w diagnozie i terapii dzieci i młodzieży ze spektrum autyzmu.

Czas trwania stażu:

40 godzin (5 dni).

Sposób zaliczenia stażu:

Sprawdzian umiejętności praktycznych objętych programem stażu kierunkowego u opiekuna stażu kierunkowego.

3. Staż kierunkowy: „Neurologopedyczna diagnoza i terapia dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi”

Wykaz umiejętności praktycznych:

W czasie stażu logopeda zdobywa wymienione niżej umiejętności:

- 1) potrafi zdiagnozować psychogenne zaburzenia mowy, określić ich rodzaj i nasilenie oraz zróżnicować z innymi objawami chorób psychicznych;
- 2) potrafi sporządzać dokumentację neurologopedyczną dzieci i młodzieży z psychogennymi zaburzeniami mowy oraz opis stanu mowy w medycznej charakterystyce pacjenta z zaburzeniami psychicznymi;
- 3) potrafi opracować program terapii neurologopedycznej dzieci i młodzieży z psychogennymi zaburzeniami mowy;
- 4) potrafi realizować terapię neurologopedyczną i przewidywać modyfikację jej przebiegu w zależności od stwierdzanych zmian w stanie mowy podopiecznego;
- 5) potrafi w odpowiedniej formie przedstawić rodzicom / opiekunom podopiecznego diagnozę neurologopedyczną i rokowania dotyczące dalszego rozwoju oraz przekazać wskazówki terapeutyczne do usprawniania dzieci i młodzieży w warunkach domowych;
- 6) potrafi współpracować z innymi specjalistami (psychiatrą, psychologiem) podczas planowania i realizacji terapii neurologopedycznej dzieci i młodzieży z psychogennymi zaburzeniami mowy.

Miejsce stażu kierunkowego:

Oddział psychiatryczny dla dzieci i młodzieży.

Czas trwania stażu:

40 godzin (5 dni).

Sposób zaliczenia stażu:

Sprawdzian umiejętności praktycznych objętych programem stażu kierunkowego u opiekuna stażu kierunkowego.

4. Staż kierunkowy: „Neurologopedyczna diagnoza i terapia dysfagii u dzieci i młodzieży”

Wykaz umiejętności praktycznych:

W czasie stażu neurologopeda zdobywa wymienione niżej umiejętności:

- 1) potrafi dokonać oceny czynności prymarnych w obrębie sfery orofacjalnej;
- 2) potrafi interpretować wyniki badań specjalistycznych wykonywanych u dzieci i młodzieży z podejrzeniami dysfagii;
- 3) potrafi we współpracy z lekarzem diagnozować zaburzenia w połykaniu;
- 4) potrafi opisać objawy dysfagii i rozpoznać jej rodzaj;
- 5) potrafi opracować program terapii neurologopedycznej w różnych przypadkach dysfagii;
- 6) potrafi realizować terapię neurologopedyczną w przypadku różnych rodzajów dysfagii;
- 5) potrafi w odpowiedniej formie przedstawić instruktaż rodzicom/opiekunom pacjenta dotyczący wspomagania czynności jedzenia i picia w warunkach domowych;
- 6) potrafi współpracować z innymi specjalistami (lekarzem, psychologiem, fizjoterapeutą) podczas diagnozowania i planowania oraz prowadzenia terapii neurologopedycznej pacjentów z dysfagią.

Miejsce stażu kierunkowego:

Dziecięce oddziały / poradnie laryngologiczne / gastroenterologiczne / neurologiczne.

Czas trwania stażu:

40 godzin (5 dni).

Sposób zaliczenia stażu:

Sprawdzian umiejętności praktycznych objętych programem stażu kierunkowego u opiekuna stażu kierunkowego.

Zaliczenie modułu III:

Kolokwium z zakresu wiedzy teoretycznej objętej programem modułu u kierownika specjalizacji.

MODUŁ IV

Neurologopedia dorosłych

Cele modułu:

- 1) Zdobycie wiedzy na temat zaburzeń mowy nabytych w wieku dorosłym w związku ze schorzeniami neurologicznymi i/lub somatycznymi i/lub psychicznymi, a także ograniczeń w realizowaniu poznawczej i komunikacyjnej funkcji języka następujących w związku z fizjologicznym starzeniem się człowieka;

- 2) Zapoznanie z procedurami, metodami i technikami neurologopedycznego diagnozowania osób dorosłych ze schorzeniami neurologicznymi i / lub somatycznymi i / lub psychicznymi;
- 3) Zapoznanie z procedurami, metodami i technikami neurologopedycznej oceny osób w wieku senioralnym;
- 4) Przyswojenie zasad interpretowania danych diagnostycznych i programowania terapii neurologopedycznej w przypadku różnych zaburzeń mowy nabytych w wieku dorosłym;
- 5) Przyswojenie zasad i technik stymulowania czynności językowych w przypadku schorzeń neurodegeneracyjnych a także opanowanie sposobów oddziaływań profilaktycznych zapobiegających nasilaniu się trudności językowych u osób w wieku senioralnym.

Moduł realizowany jest w formie 15 kursów specjalizacyjnych oraz 8 staży kierunkowych.

1. Kurs specjalizacyjny: „Neurologopedyczna ocena osób dorosłych po przebytych incydentach neurologicznych we wczesnym etapie leczenia”

Cele kursu:

Pogłębienie wiedzy o skutkach incydentów neurologicznych dla funkcjonowania pacjenta w sferze wegetatywnej, motorycznej, emocjonalnej, poznawczej i językowej, dynamice objawów chorobowych oraz zasadach postępowania logopedycznego w przypadku osób dorosłych we wczesnym etapie ich leczenia.

Zakres wiedzy teoretycznej:

W czasie kursu logopeda zapozna się z:

- 1) spektrum objawów następujących wskutek uszkodzeń i dysfunkcji mózgu;
- 2) kryteriami oceny klinicznej pacjenta chorego neurologicznie;
- 3) dynamiką stanu klinicznego pacjenta we wczesnym etapie leczenia;
- 4) zasadami, metodami i technikami oceny neurologopedycznej pacjenta po przebytych incydencie neurologicznym;
- 5) zasadami i metodami stymulowania interakcji niewerbalnych i werbalnych u pacjentów we wczesnym etapie leczenia.

Zakres umiejętności praktycznych:

W czasie kursu logopeda nabeździe umiejętność:

- 1) rozpoznawania objawów uszkodzeń i dysfunkcji ośrodkowego układu nerwowego;
- 2) interpretacji objawów zaburzeń w sferze wegetatywnej, motorycznej, emocjonalno-społecznej, językowo-komunikacyjnej i poznawczej w kontekście oceny klinicznej pacjentów po przebytych incydentach neurologicznych;
- 3) oceny czynności prymarnych w obrębie aparatu mowy (gryzienia, żucia, połykania) oraz sprawności interakcyjnych, komunikacyjnych (niewerbalnych i werbalnych) oraz językowych;
- 4) terapii dysfagii;
- 5) stymulowania czynności rozumienia i mówienia.

Metody kształcenia:

wykłady, ćwiczenia.

Miejsce kształcenia:

szpital z oddziałem neurologii i/lub neurochirurgii.

Czas trwania kursu:

8 godzin (1 dzień).

Sposób zaliczenia kursu:

Część teoretyczna: sprawdzian z zakresu wiedzy określonej programem kursu u logopedy z dorobkiem naukowym i doświadczeniem klinicznym z zakresu diagnozy i terapii nabytych zaburzeń mowy u chorych neurologicznie, będącego kierownikiem kursu.

Część praktyczna: przeprowadzenie neurologopedycznej oceny pacjenta we wczesnym etapie leczenia.

2. Kurs specjalizacyjny: „Diagnoza neurologopedyczna pacjentów ze schorzeniami neurologicznymi i / lub somatycznymi i / lub psychicznymi”

Cele kursu:

Pogłębienie wiedzy z zakresu metodyki neurologopedycznego diagnozowania pacjentów ze schorzeniami neurologicznymi i / lub somatycznymi i / lub psychicznymi, zapoznanie z zasadami interpretacji danych diagnostycznych w rozpoznawaniu poszczególnych jednostek zaburzeń mowy nabytych w wieku dorosłym oraz zasadami przygotowywania dokumentacji neurologopedycznej.

Zakres wiedzy teoretycznej:

W czasie kursu logopeda zapozna się z:

- 1) zasadami, metodami i technikami oceny czynności językowych (rozumienie, mówienie, czytanie, pisanie) w badaniu neurologopedycznym;
- 2) procedurą prowadzenia badania neurologopedycznego w przypadku osoby dorosłej chorej neurologicznie i / lub somatycznie i / lub psychicznie z nabytymi zaburzeniami mowy oraz osoby w wieku senioralnym;
- 3) kryteriami interpretacji danych diagnostycznych;
- 4) zasadami rozpoznawania poszczególnych jednostek zaburzeń mowy i kryteriami ich różnicowania;
- 5) formalnymi i praktycznymi zasadami formułowania opinii neurologopedycznej i innych dokumentów odnoszących się do stanu mowy pacjenta ma na potrzeby różnych instytucji.

Zakres umiejętności praktycznych:

W czasie kursu logopeda nabędzie umiejętność:

- 1) doboru właściwych w danych okolicznościach i w odniesieniu do pacjenta w określonym stanie klinicznym metod, technik i narzędzi badania neurologopedycznego;
- 2) interpretowania objawów zaburzeń czynności mowy w odniesieniu do ich przyczyn i mechanizmów;
- 3) rozpoznawania rodzajów i typów nabytych zaburzeń mowy w przebiegu schorzeń neurologicznych, somatycznych i psychicznych;
- 4) formułowania diagnozy neurologopedycznej;
- 5) redagowania opinii neurologopedycznej i innych dokumentów na potrzeby różnych instytucji.

Metody kształcenia:

Wykłady, ćwiczenia.

Miejsce kształcenia:

Szpital z oddziałem neurologii i / lub neurochirurgii i / lub geriatry, ZOL, Dom Opieki.

Czas trwania kursu:

16 godzin (2 dni).

Sposób zaliczenia kursu:

Część teoretyczna: sprawdzian z zakresu wiedzy określonej programem kursu u logopedy z dorobkiem naukowym i doświadczeniem klinicznym z zakresu diagnozy i terapii nabytych zaburzeń mowy u osób chorych neurologicznie, będącego kierownikiem kursu.

Część praktyczna: przeprowadzenie neurologopedycznej oceny pacjenta ze schorzeniami neurologicznymi i / lub somatycznymi i / lub psychicznymi.

3. Kurs specjalizacyjny: „Postępowanie neurologopedyczne w przypadku pacjentów pozostających w śpiączce, w stanie wegetatywnym lub z minimalnym stanem świadomości”

Cele kursu:

Przyswojenie standardu postępowania neurologopedycznego w przypadku pacjentów pozostających w śpiączce, w stanie wegetatywnym lub z minimalnym stanem świadomości.

Zakres wiedzy teoretycznej:

W czasie kursu logopeda zapozna się z:

- 1) zasadami, metodami i technikami oceny stanu przytomności i świadomości pacjenta;
- 2) procedurą prowadzenia oceny neurologopedycznej pacjentów pozostających w śpiączce, w stanie wegetatywnym lub w stanie minimalnej świadomości;
- 3) kryteriami interpretacji danych diagnostycznych i zasadami rozpoznawania śpiączki, stanu wegetatywnego i stanu minimalnej świadomości na potrzeby oddziaływań neurologopedycznych;
- 4) zasadami, metodami i technikami stymulacji neurologopedycznej pacjentów pozostających w śpiączce, w stanie wegetatywnym i w stanie minimalnej świadomości;
- 5) formami psychoedukacji otoczenia i instruktazu dla rodziny pacjenta pozostającego w śpiączce, w stanie wegetatywnym i w stanie minimalnej świadomości.

Zakres umiejętności praktycznych:

W czasie kursu logopeda nabeździe umiejętność:

- 1) doboru metod i technik oceny neurologopedycznej pacjenta odpowiednich do jego stanu klinicznego;
- 2) interpretowania objawów zaburzeń w sferze wegetatywnej, motorycznej, emocjonalno-społecznej, językowo-komunikacyjnej i poznawczej w odniesieniu do ich przyczyn i mechanizmów;
- 3) ustalenia dynamiki stanu klinicznego i sprawności funkcjonalnych pacjenta pozostającego w śpiączce, w stanie wegetatywnym i z minimalnym stanem świadomości;
- 4) polisensorycznej stymulacji pacjenta i wyzwalania reakcji na bodźce zewnętrzne;
- 5) współpracy z rodziną, opiekunami i najbliższym otoczeniem chorego.

Metody kształcenia:

Wykłady, ćwiczenia.

Miejsce kształcenia:

Szpital z oddziałem OIOM, neurologii; ZOL.

Czas trwania kursu:

8 godzin (1 dzień).

Sposób zaliczenia kursu:

Część teoretyczna: sprawdzian z zakresu wiedzy określonej programem kursu u logopedy lub psychologa klinicznego z dorobkiem naukowym i doświadczeniem klinicznym w ocenie pacjentów w śpiączce, w stanie wegetatywnym, z minimalnym stanem świadomości i zespołem zamknięcia, będącego kierownikiem kursu.

Część praktyczna: polisensoryczna stymulacja pacjenta pozostającego w śpiączce, w stanie wegetatywnym lub z minimalnym stanem świadomości.

4. Kurs specjalizacyjny: „Postępowanie neurologopedyczne w przypadku zespołu zamknięcia”

Cele kursu:

Przyswojenie standardu postępowania neurologopedycznego w przypadku pacjenta z zespołem zamknięcia.

Zakres wiedzy teoretycznej:

W czasie kursu logopeda zapozna się z:

- 1) przyczynami, mechanizmami i typami zespołu zamknięcia;
- 2) technikami i narzędziami do oceny funkcji motorycznych i sensorycznych oraz czynności poznawczych i językowych u osób z zespołem zamknięcia;
- 3) technikami komunikacji osób z zespołem zamknięcia;
- 4) metodami terapii neurologopedycznej osób z zespołem zamknięcia;
- 5) formami psychoedukacji otoczenia, zasadami współpracy z rodziną, opiekunami i najbliższym otoczeniem chorego.

Zakres umiejętności praktycznych:

W czasie kursu logopeda nabędzie umiejętność:

- 1) rozpoznawania objawów i mechanizmów zespołu zamknięcia;
- 2) badania funkcji motorycznych i sensorycznych oraz czynności poznawczych i językowych u osoby z zespołem zamknięcia;
- 3) wyboru optymalnej techniki komunikacji dla osoby z zespołem zamknięcia ze względu na jej stan kliniczny;
- 4) doboru optymalnych metod terapii neurologopedycznej osoby z zespołem zamknięcia;
- 5) współpracy z rodziną i opiekunami chorego.

Metody kształcenia:

Wykłady, ćwiczenia.

Miejsce kształcenia:

Szpital z oddziałem neurologii; ZOL.

Czas trwania kursu:

8 godzin (1 dzień).

Sposób zaliczenia kursu:

Część teoretyczna: sprawdzian z zakresu wiedzy określonej programem kursu u logopedy z dorobkiem naukowym i doświadczeniem klinicznym w ocenie pacjentów w śpiączce, w stanie wegetatywnym, z minimalnym stanem świadomości i zespołem zamknięcia, będącego kierownikiem kursu.

Część praktyczna: przeprowadzenie neurologopedycznej oceny pacjenta z zespołem zamknięcia i wybór optymalnej techniki komunikacji.

5. Kurs specjalizacyjny: „Postępowanie neurologopedyczne w przypadku dysfagii ustno-gardłowej”

Cele kursu:

Przyswojenie standardu postępowania neurologopedycznego w przypadku pacjenta dysfagią ustno-gardłową.

Zakres wiedzy teoretycznej:

W czasie kursu logopeda zapozna się z:

- 1) przyczynami, patomechanizmami i rodzajami dysfagii;
- 2) technikami i narzędziami do oceny funkcji prymarnych w obrębie sfery orofacjalnej u osób dorosłych ze schorzeniami neurologicznymi i / lub somatycznymi i / lub psychicznymi;
- 3) technikami bezpiecznego karmienia osób dorosłych z zaburzeniami czynności prymarnych w obrębie sfery orofacjalnej;
- 4) metodami terapii osób z dysfagią;
- 5) formami edukacji otoczenia i instruowania rodziny i opiekunów pacjenta z dysfagią.

Zakres umiejętności praktycznych:

W czasie kursu logopeda nabędzie umiejętność:

- 1) rozpoznawania objawów i mechanizmów dysfagii;
- 2) badania czynności prymarnych w obrębie sfery orofacjalnej;
- 3) wyboru techniki karmienia chorego z dysfagią i jej stosowania;
- 4) terapii zaburzeń w połykaniu dobranych adekwatnie do stanu klinicznego pacjenta;
- 5) współpracy z rodziną i opiekunami chorego.

Metody kształcenia:

Wykłady, ćwiczenia.

Miejsce kształcenia:

Szpital z oddziałem neurologii i / lub neurochirurgii i / lub geriatry; ZOL.

Czas trwania kursu:

16 godzin (2 dni).

Sposób zaliczenia kursu:

Część teoretyczna: sprawdzian z zakresu wiedzy określonej programem kursu u logopedy z dorobkiem naukowym i doświadczeniem klinicznym w diagnozowaniu i terapii zaburzeń połykania u osób dorosłych, będącego kierownikiem kursu.

Część praktyczna: przeprowadzenie neurologopedycznej oceny czynności prymarnych w obrębie sfery orofacjalnej u pacjenta chorego neurologicznie, w przypadku zaburzeń – wskazanie metod i technik usprawniania.

6. Kurs specjalizacyjny: „Postępowanie neurologopedyczne w przypadku dysfonii”

Cele kursu:

Pogłębienie wiedzy na temat przyczyn, patomechanizmów i objawów dysfonii oraz przyswojenie standardu postępowania neurologopedycznego w przypadku pacjenta z dysfonią.

Zakres wiedzy teoretycznej:

W czasie kursu logopeda zapozna się z:

- 1) przyczynami, patomechanizmami dysfonii;

- 2) objawami i rodzajami zaburzeń głosu organicznych i czynnościowych;
- 3) technikami i narzędziami do oceny funkcji fonacyjnych u osób dorosłych ze schorzeniami neurologicznymi i / lub somatycznymi i / lub psychicznymi;
- 4) metodami neurologopedycznej terapii osób z dysfonią;
- 5) formami psychoedukacji otoczenia i instruktażem dla rodziny i opiekunów pacjenta z zaburzeniami głosu.

Zakres umiejętności praktycznych:

W czasie kursu logopeda nabeździe umiejętność:

- 1) rozpoznawania objawów i mechanizmów dysfonii;
- 2) badania czynności fonacyjnych u osoby chorej neurologicznie i / lub somatycznie i / lub psychicznie;
- 3) wyboru odpowiednich technik usprawniania osób z różnymi formami dysfonii;
- 4) terapii zaburzeń fonacyjnych dobranych odpowiednio do stanu klinicznego pacjenta;
- 5) współpracy z rodziną i opiekunami chorego.

Metody kształcenia:

Wykłady, ćwiczenia.

Miejsce kształcenia:

Szpital z oddziałem foniatrii i audiologii, laryngologii, neurologii i / lub neurochirurgii i / lub geriatry

Czas trwania kursu:

16 godzin (2 dni).

Sposób zaliczenia kursu:

Część teoretyczna: sprawdzian z zakresu wiedzy określonej programem kursu u logopedy z dorobkiem naukowym i doświadczeniem klinicznym w diagnozie i terapii zaburzeń głosu u osób dorosłych, będącego kierownikiem kursu.

Część praktyczna: przeprowadzenie neurologopedycznej oceny czynności fonacyjnych u pacjenta ze schorzeniami neurologicznymi i / lub somatycznymi i / lub psychicznymi, w przypadku zaburzeń – wskazanie metod i technik usprawniania.

7. Kurs specjalizacyjny: „Postępowanie neurologopedyczne w przypadku dyzartrii”

Cele kursu:

Pogłębienie wiedzy na temat przyczyn, mechanizmów i rodzajów dyzartrii oraz przyswojenie standardu postępowania neurologopedycznego w przypadku pacjenta z dyzartrią.

Zakres wiedzy teoretycznej:

W czasie kursu logopeda zapozna się z:

- 1) przyczynami, mechanizmami i rodzajami dyzartrii;
- 2) technikami i narzędziami do oceny realizacji wypowiedzi u osób dorosłych ze schorzeniami neurologicznymi;
- 3) zasadami interpretacji danych diagnostycznych i rozpoznawaniem typu dyzartrii;
- 4) zasadami programowania terapii neurologopedycznej osób z dyzartrią;
- 5) metodami neurologopedycznej terapii osób z dyzartrią.

Zakres umiejętności praktycznych:

W czasie kursu logopeda nabeździe umiejętność:

- 1) badania sprawności realizacyjnych osoby chorej neurologicznie;
- 2) rozpoznawania objawów, mechanizmów i rodzajów dyzartrii;

- 3) programowania terapii neurologopedycznej w przypadku różnych typów dyzartrii;
- 4) wyboru optymalnych dla danego pacjenta z dyzartrią technik terapii neurologopedycznej;
- 5) neurologopedycznej terapii zaburzeń w realizacji wypowiedzi.

Metody kształcenia:

Wykłady, ćwiczenia.

Miejsce kształcenia:

Szpital z oddziałem neurologii i/lub neurochirurgii.

Czas trwania kursu:

16 godzin (2 dni).

Sposób zaliczenia kursu:

Część teoretyczna: sprawdzian z zakresu wiedzy określonej programem kursu u logopedy z dorobkiem naukowym i doświadczeniem klinicznym w diagnozie i terapii dyzartrii nabytej w wyniku schorzeń neurologicznych, będącego kierownikiem kursu.

Część praktyczna: przeprowadzenie neurologopedycznej oceny sprawności realizacyjnych u chorego neurologicznie, a w przypadku zaburzeń dyzartrycznych – wskazanie metod i technik usprawniania.

8. Kurs specjalizacyjny: „Postępowanie neurologopedyczne w przypadku afazji”

Cel kursu:

Pogłębienie wiedzy na temat przyczyn, patomechanizmów i objawów afazji oraz przyswojenie standardu postępowania neurologopedycznego w przypadku pacjenta z afazją.

Zakres wiedzy teoretycznej:

W czasie kursu logopeda zapozna się z:

- 1) przyczynami, mechanizmami, rodzajami i klinicznymi objawami afazji;
- 2) technikami i narzędziami do oceny czynności językowych u chorych neurologicznie;
- 3) zasadami interpretacji danych diagnostycznych, rozpoznawania zaburzeń afatycznych ich typów;
- 4) programowaniem terapii neurologopedycznej osób z różnymi rodzajami afazji;
- 5) metodami terapii osób z afazją.

Zakres umiejętności praktycznych:

W czasie kursu logopeda nabeździe umiejętność:

- 1) badania czynności językowych u chorych neurologicznie;
- 2) rozpoznawania objawów, mechanizmów i rodzajów afazji oraz jej różnicowania z objawami innych deficytów motorycznych, poznawczych i językowych;
- 3) programowania terapii neurologopedycznej w przypadku różnych typów afazji;
- 4) wyboru optymalnych dla danego pacjenta z afazją technik terapii neurologopedycznej;
- 5) terapii neurologopedycznej zaburzeń w programowaniu czynności językowych według podejścia analitycznego i pragmatycznego.

Metody kształcenia:

Wykłady, ćwiczenia.

Miejsce kształcenia:

Szpital z oddziałem neurologii i / lub neurochirurgii i / lub rehabilitacji neurologicznej.

Czas trwania kursu:

16 godzin (2 dni).

Sposób zaliczenia kursu:

Część teoretyczna: sprawdzian z zakresu wiedzy określonej programem kursu u logopedy z dorobkiem naukowym i doświadczeniem klinicznym w diagnozie i terapii nabytych zaburzeń mowy u chorych neurologicznie, będącego kierownikiem kursu.

Część praktyczna: przeprowadzenie neurologopedycznej oceny czynności językowych u chorego neurologicznie, w przypadku wystąpienia objawów afazji, wskazanie jej mechanizmu i typu oraz zaplanowanie metod i technik usprawniania.

9. Kurs specjalizacyjny: „Postępowanie neurologopedyczne w przypadku pragnozji”

Cele kursu:

Pogłębienie wiedzy na temat przyczyn, patomechanizmów i objawów pragnozji oraz przyswojenie standardu postępowania neurologopedycznego w przypadku pacjenta z pragnozją.

Zakres wiedzy teoretycznej:

W czasie kursu logopeda zapozna się z:

- 1) przyczynami i mechanizmami pragnozji;
- 2) technikami i narzędziami do oceny sprawności językowych i komunikacyjnych u chorych neurologicznie;
- 3) zasadami interpretacji danych diagnostycznych i rozpoznawania pragnozji;
- 4) zasadami programowania terapii neurologopedycznej osób z pragnozją;
- 5) metodami terapii neurologopedycznej osób z pragnozją;

Zakres umiejętności praktycznych:

W czasie kursu logopeda nabeździe umiejętność:

- 1) badania sprawności językowych i komunikacyjnych u chorych neurologicznie;
- 2) rozpoznawania objawów i mechanizmów pragnozji;
- 3) programowania terapii neurologopedycznej w przypadku pragnozji;
- 4) wyboru optymalnych dla danego pacjenta z pragnozją technik terapii neurologopedycznej;
- 5) terapii zaburzeń sprawności językowych i komunikacyjnych w przypadku pragnozji.

Metody kształcenia:

Wykłady, ćwiczenia.

Miejsce kształcenia:

Szpital z oddziałem neurologii i / lub neurochirurgii i / lub rehabilitacji neurologicznej.

Czas trwania kursu:

8 godzin (1 dzień).

Sposób zaliczenia kursu:

Część teoretyczna: sprawdzian z zakresu wiedzy określonej programem kursu u logopedy z dorobkiem naukowym i doświadczeniem klinicznym w diagnozie i terapii nabytych zaburzeń mowy u chorych neurologicznie, będącego kierownikiem kursu.

Część praktyczna: przeprowadzenie neurologopedycznej oceny sprawności komunikacyjnych u chorego neurologicznie, a w przypadku wystąpienia objawów pragnozji, zaplanowanie programu, metod i technik usprawniania pacjenta.

10. Kurs specjalizacyjny: „Postępowanie neurologopedyczne w przypadku zespołu psychoorganicznego czołowego”

Cele kursu:

Pogłębienie wiedzy na temat przyczyn, patomechanizmów i objawów zespołu psychoorganicznego czołowego oraz przyswojenie standardu postępowania neurologopedycznego w przypadku zaburzeń interakcji po uszkodzeniu płatów czołowych.

Zakres wiedzy teoretycznej:

W czasie kursu logopeda zapozna się z:

- 1) przyczynami, mechanizmami i typami zespołu psychoorganicznego czołowego;
- 2) technikami i narzędziami do oceny sprawności interakcyjnych (niewerbalnych i werbalnych) u chorych neurologicznie;
- 3) zasadami interpretacji danych diagnostycznych i rozpoznawania zespołu psychoorganicznego czołowego;
- 4) zasadami programowania terapii neurologopedycznej osób z zespołem psychoorganicznym czołowym;
- 5) metodami terapii neurologopedycznej osób z zespołem psychoorganicznym czołowym.

Zakres umiejętności praktycznych:

W czasie kursu logopeda nabeędzie umiejętność:

- 1) badania sprawności interakcyjnych (werbalnych i niewerbalnych) u chorych neurologicznie;
- 2) rozpoznawania objawów i mechanizmów zespołu psychoorganicznego czołowego;
- 3) programowania terapii neurologopedycznej w przypadku zespołu psychoorganicznego czołowego;
- 4) wyboru optymalnych dla danego pacjenta z zespołem psychoorganicznym czołowym technik terapii neurologopedycznej;
- 5) terapii zaburzeń interakcji w przypadku zespołu psychoorganicznego czołowego.

Metody kształcenia:

Wykłady, ćwiczenia.

Miejsce kształcenia:

Szpital z oddziałem neurologii i / lub neurochirurgii i / lub rehabilitacji neurologicznej.

Czas trwania kursu:

8 godzin (1 dzień).

Sposób zaliczenia kursu:

Część teoretyczna: sprawdzian z zakresu wiedzy określonej programem kursu u logopedy lub neuropsychologa z dorobkiem naukowym i doświadczeniem klinicznym w diagnozie i terapii nabytych zaburzeń mowy u chorych neurologicznie, będącego kierownikiem kursu.

Część praktyczna: przeprowadzenie neurologopedycznej oceny sprawności interakcyjnych u chorego z uszkodzeniem płatów czołowych, a w przypadku wystąpienia objawów zespołu psychoorganicznego czołowego, wskazanie metod i technik usprawniania pacjenta.

11. Kurs specjalizacyjny: „Postępowanie neurologopedyczne w przypadku łagodnych zaburzeń poznawczych (MCI)”

Cele kursu:

Pogłębienie wiedzy na temat przyczyn, patomechanizmów i objawów łagodnych zaburzeń poznawczych oraz przyswojenie technik postępowania neurologopedycznego w przypadku pacjentów z łagodnymi zaburzeniami poznawczymi.

Zakres wiedzy teoretycznej:

W czasie kursu logopeda zapozna się z:

- 1) przyczynami, mechanizmami i rodzajami łagodnych zaburzeń poznawczych;
- 2) technikami i narzędziami do oceny najwyżej zorganizowanych sprawności (narracyjnych, metajęzykowych) u osób dorosłych ze schorzeniami neurologicznymi i / lub somatycznymi i / lub psychicznymi;
- 3) zasadami interpretacji danych diagnostycznych w kontekście stanu klinicznego i charakterystyki społecznej pacjenta;
- 4) metodami stymulacji czynności językowych u osób z łagodnymi zaburzeniami poznawczymi;
- 5) formami aktywizacji poznawczej i językowej osoby z łagodnymi zaburzeniami poznawczymi.

Zakres umiejętności praktycznych:

W czasie kursu logopeda nabeździe umiejętność:

- 1) badania złożonych sprawności językowych na potrzeby diagnozy neurologopedycznej (sprawność narracyjna, sprawności metajęzykowe);
- 2) rozpoznawania objawów i typu łagodnych zaburzeń poznawczych;
- 3) opracowania programu stymulacji czynności językowych dla osoby z łagodnymi zaburzeniami poznawczymi;
- 4) monitorowania dynamiki stanu sprawności językowych u osoby z łagodnymi zaburzeniami poznawczymi;
- 5) psychoedukacji otoczenia i instruktażu dla pacjenta z łagodnymi zaburzeniami poznawczymi i jego najbliższego otoczenia.

Metody kształcenia:

Wykłady, ćwiczenia.

Miejsce kształcenia:

Szpital z oddziałem wewnętrznym, kardiologicznym, neurologicznym, lub rehabilitacji neurologicznej, Dom Spokojnej Starości.

Czas trwania kursu:

8 godzin (1 dzień).

Sposób zaliczenia kursu:

Część teoretyczna: sprawdzian z zakresu wiedzy określonej programem kursu u logopedy lub neuropsychologa z dorobkiem naukowym i doświadczeniem klinicznym w zakresie diagnozy i terapii osób dorosłych ze schorzeniami neuropsychiatrycznymi, będącego kierownikiem kursu.

Część praktyczna: przygotowanie prób eksperymentalno-klinicznych do oceny sprawności narracyjnych i metajęzykowych u osoby dorosłej zagrożonej wystąpieniem łagodnych zaburzeń poznawczych w związku ze schorzeniami neurologicznymi i / lub somatycznymi i / lub psychicznymi oraz osób w wieku senioralnym.

12. Kurs specjalizacyjny: „Postępowanie neurologopedyczne w przypadku demencji”

Cele kursu:

Pogłębienie wiedzy na temat przyczyn, patomechanizmów i objawów demencji oraz przyswojenie standardu postępowania neurologopedycznego w przypadku pacjentów z demencją na różnych etapach choroby neurodegeneracyjnej.

Zakres wiedzy teoretycznej:

W czasie kursu logopeda zapozna się z:

- 1) przyczynami, mechanizmami i rodzajami otępienia w przebiegu różnych schorzeń neurodegeneracyjnych;
- 2) technikami i narzędziami i do oceny funkcji poznawczych i czynności językowych w przypadku schorzeń neurodegeneracyjnych;
- 3) zasadami programowania terapii neurologopedycznej w przypadku różnych rodzajów i stopni otępienia;
- 4) metodami terapii neurologopedycznej osób z demencją;
- 5) formami psychoedukacji i instruktażem dla rodziny pacjenta z demencją.

Zakres umiejętności praktycznych:

W czasie kursu logopeda nabędzie umiejętność:

- 1) rozpoznawania objawów demencji;
- 2) badania czynności językowych u osób ze schorzeniami neurodegeneracyjnymi;
- 3) wyboru odpowiednich technik terapii neurologopedycznej dla osób z różnym rodzajem i stopniem demencji;
- 4) terapii zaburzeń w rozumieniu i mówieniu u osoby z demencją dobranych adekwatnie do jej stanu klinicznego;
- 5) współpracy z rodziną chorego i jego najbliższym otoczeniem społecznym.

Metody kształcenia:

Wykłady, ćwiczenia.

Miejsce kształcenia:

Szpital z oddziałem neurologii i / lub neurochirurgii i / lub geriatrici, ZOL.

Czas trwania kursu:

16 godzin (2 dni).

Sposób zaliczenia kursu:

Część teoretyczna: sprawdzian z zakresu wiedzy określonej programem kursu u logopedy lub neuropsychologa z dorobkiem naukowym i doświadczeniem klinicznym w diagnozie i terapii osób dorosłych ze schorzeniami neuropsychiatrycznymi, będącego kierownikiem kursu.

Część praktyczna: przeprowadzenie neurologopedycznej oceny czynności językowych u osoby z neurodegeneracją, wskazanie metod i technik terapii neurologopedycznej adekwatnie do jej stanu klinicznego.

13. Kurs specjalizacyjny: „Postępowanie logopedyczne w przypadku schizofazji i innych zaburzeń mowy w przebiegu chorób psychicznych”

Cele kursu:

Pogłębienie wiedzy na temat przyczyn, patomechanizmów i objawów schizofazji oraz obrazu klinicznego innych zaburzeń mowy w przebiegu chorób psychicznych oraz przyswojenie standardu postępowania neurologopedycznego w przypadku pacjentów chorych psychicznie.

Zakres wiedzy teoretycznej:

W czasie kursu logopeda zapozna się z:

- 1) przyczynami, mechanizmami i rodzajami zaburzeń psychicznych;
- 2) technikami i narzędziami do oceny neurologopedycznej osób chorych psychicznie;
- 3) technikami neurologopedycznego badania osób dorosłych z zaburzeniami psychicznymi;
- 4) metodami neurologopedycznej terapii osób ze schizofazją;
- 5) formami aktywizacji pacjenta i instruktazem dla rodziny chorego.

Zakres umiejętności praktycznych:

W czasie kursu logopeda nabędzie umiejętność:

- 1) rozpoznawania objawów i mechanizmów zaburzeń mowy u osób dorosłych chorych psychicznie;
- 2) badania czynności językowych u osób chorych psychicznie;
- 3) interpretacji danych językowych na potrzeby diagnozy neurologopedycznej w przypadku schorzeń psychicznych;
- 4) wyboru metod neurologopedycznej terapii osoby chorej psychicznie adekwatnie do jej stanu klinicznego;
- 5) współpracy z rodziną chorego psychicznie i jego najbliższym otoczeniem.

Metody kształcenia:

Wykłady, ćwiczenia.

Miejsce kształcenia:

Szpital z oddziałem psychiatrii

Czas trwania kursu:

8 godzin (1 dzień).

Sposób zaliczenia kursu:

Część teoretyczna: sprawdzian z zakresu wiedzy określonej programem kursu u psychologa klinicznego lub lekarza psychiatry z dorobkiem naukowym i doświadczeniem klinicznym z diagnozy, leczenia i terapii osób dorosłych ze schorzeniami psychicznymi, będącego kierownikiem kursu.

Część praktyczna: przeprowadzenie neurologopedycznej oceny osoby chorej psychicznie, a w przypadku wystąpienia zaburzeń mowy – wskazanie metod i technik usprawniania.

14. Kurs specjalizacyjny: „Postępowanie neurologopedyczne w przypadku sprzężonych i narastających zaburzeń mowy nabytych w wyniku przewlekłych schorzeń neurologicznych i / lub somatycznych i / lub psychicznych”

Cele kursu:

Pogłębienie wiedzy na sprzężonych przyczyn, patomechanizmów i objawów doprowadzających do zaburzeń mowy w wieku dorosłym oraz przyswojenie zasad postępowania neurologopedycznego w przypadku pacjentów przewlekle chorych neurologicznie i / lub somatycznie i / lub psychicznie.

Zakres wiedzy teoretycznej:

W czasie kursu logopeda zapozna się z:

- 1) biologicznymi (organicznymi i funkcjonalnymi) oraz środowiskowymi czynnikami powodującymi narastanie zaburzeń mowy u osób przewlekle chorych;
- 2) niespecyficznym obrazem wegetatywnych, motorycznych, emocjonalnych, poznawczych, komunikacyjnych i językowych nabytych w wyniku przewlekłych

- schorzeń neurologicznych i / lub somatycznych i / lub psychicznych;
- 3) metodami i technikami neurologopedycznego badania niespecyficznego spektrum zaburzeń mowy w przebiegu przewlekłych schorzeń neurologicznych i / lub somatycznych i / lub psychicznych;
 - 4) interpretacją danych diagnostycznych na potrzeby diagnozy różnicowej sprzężonych zaburzeń mowy u osób dorosłych z powikłaną historią choroby;
 - 5) formami terapii neurologopedycznej w przypadku sprzężonych i narastających zaburzeń mowy u osób przewlekle chorych.

Zakres umiejętności praktycznych:

W czasie kursu logopeda nabędzie umiejętność:

- 1) neurologopedycznej oceny osoby ze sprzężonymi zaburzeniami mowy w przebiegu przewlekłych schorzeń neurologicznych i / lub somatycznych i / lub psychicznych;
- 2) różnicowania objawów nabytych zaburzeń mowy w przebiegu powikłanej historii choroby;
- 3) monitorowania dynamiki zaburzeń i planowania terapii neurologopedycznej osób przewlekle chorych ze sprzężonymi i narastającymi zaburzeniami mowy;
- 4) wyboru metod i technik terapii neurologopedycznej adekwatnie do stanu klinicznego pacjenta z powikłaną historią choroby i sprzężonymi zaburzeniami mowy;
- 5) współpracy z rodziną i opiekunami osoby przewlekle chorej.

Metody kształcenia:

Wykłady, ćwiczenia.

Miejsce kształcenia:

Szpital z oddziałem wewnętrznym, neurologii i / lub neurochirurgii i / lub geriatrici; ZOL.

Czas trwania kursu:

16 godzin (2 dni).

Sposób zaliczenia kursu:

Część teoretyczna: sprawdzian z zakresu wiedzy określonej programem kursu u logopedy z dorobkiem naukowym i doświadczeniem klinicznym w zakresie diagnozy i terapii nabytych zaburzeń mowy, będącego kierownikiem kursu.

Część praktyczna: przeprowadzenie neurologopedycznej oceny osoby z powikłaną historią choroby i sprzężonymi zaburzeniami mowy – przeprowadzenie diagnozy różnicowej, wskazanie celów i metod terapii neurologopedycznej.

15. Kurs specjalizacyjny: „Postępowanie neurologopedyczne w przypadku osób w wieku senioralnym”

Cele kursu:

Pogłębienie wiedzy na temat biologicznych, psychicznych i środowiskowych mechanizmów starzenia się człowieka oraz przyswojenie zasad postępowania neurologopedycznego w przypadku pacjentów w wieku senioralnym.

Zakres wiedzy teoretycznej:

W czasie kursu logopeda zapozna się z:

- 1) biologicznymi (organicznymi i funkcjonalnymi), psychicznymi oraz środowiskowymi mechanizmami procesów dysolucyjnych;
- 2) kryteriami oceny czynności wegetatywnych, motorycznych, emocjonalnych, poznawczych, komunikacyjnych i językowych w odniesieniu do wieku kalendarzowego;

- 3) metodami i technikami neurologopedycznej oceny osób w wieku senioralnym;
- 4) zasadami interpretacji danych diagnostycznych na potrzeby diagnozy neurologopedycznej osób w wieku senioralnym;
- 5) formami stymulowania czynności językowych i poznawczej aktywizacji seniorów.

Zakres umiejętności praktycznych:

W czasie kursu logopeda nabędzie umiejętność:

- 1) neurologopedycznej oceny osoby w wieku senioralnym;
- 2) różnicowania objawów procesów dysolucyjnych i objawów chorobowych;
- 3) wyboru metod i technik stymulowania sfery motorycznej, emocjonalnej, poznawczej, komunikacyjnej i językowej adekwatnie do stanu klinicznego osoby w wieku senioralnym i jej charakterystyki społecznej;
- 4) modyfikacji form oddziaływań neurologopedycznych w związku z dynamiką motorycznych, emocjonalnych i poznawczych możliwości seniora;
- 5) nawiązania kontaktu terapeutycznego z osobą w wieku senioralnym i współpracy z jej rodziną i najbliższym otoczeniem społecznym.

Metody kształcenia:

Wykłady, ćwiczenia.

Miejsce kształcenia:

Szpital z oddziałem wewnętrznym i / lub neurologii i / lub geriatрії; ZOL; Dom Spokojnej Starości.

Czas trwania kursu:

16 godzin (2 dni).

Sposób zaliczenia kursu:

Część teoretyczna: sprawdzian z zakresu wiedzy określonej programem kursu u logopedy, psychologa klinicznego lub lekarza psychiatry z dorobkiem naukowym i doświadczeniem klinicznym będącego kierownikiem kursu.

Część praktyczna: przeprowadzenie neurologopedycznej oceny osoby w wieku senioralnym, wskazanie metod i technik stymulowania sfery motorycznej, emocjonalnej, poznawczej, komunikacyjnej i językowej adekwatnie do jej stanu klinicznego i charakterystyki społecznej.

1. Staż kierunkowy: „Diagnoza i terapia neurologopedyczna osób dorosłych po przebytych incydentach neurologicznych”

Wykaz umiejętności praktycznych:

W czasie stażu logopeda zdobywa wymienione niżej umiejętności:

- 1) Stosuje zasady postępowania logopedycznego w przypadku osób dorosłych z nabytymi zaburzeniami mowy o podłożu neurologicznym;
- 2) Różnicuje objawy i mechanizmy różnych jednostek zaburzeń mowy o podłożu neurologicznym u osób dorosłych;
- 3) Wyznacza odpowiednie cele i strategie postępowania logopedycznego w odniesieniu do osób dorosłych ze schorzeniami neurologicznymi;
- 4) W sposób metodycznie poprawny prowadzi terapię logopedyczną z osobami dorosłymi po przebytych incydentach neurologicznych;
- 5) Potrafi modyfikować przebieg terapii zależnie od aktualnego stanu klinicznego pacjenta i optymalizować jej efekty.

Kierownik stażu:

Logopeda z dorobkiem naukowym i doświadczeniem klinicznym w diagnozie i terapii nabytych zaburzeń mowy u chorych neurologicznie.

Metody kształcenia:

Ćwiczenia.

Miejsce kształcenia:

Szpital z oddziałem neurologii i/lub neurochirurgii i/lub rehabilitacji neurologicznej.

Czas trwania stażu:

160 godzin (20 dni).

Sposób zaliczenia stażu:

Sprawdzian umiejętności praktycznych w formie studium przypadku osoby dorosłej z zaburzeniami mowy w wyniku przebytego incydentu neurologicznego – diagnoza i terapia neurologopedyczna.

2. Staż kierunkowy: „Diagnoza i terapia logopedyczna osób ze schorzeniami psychicznymi”

Wykaz umiejętności praktycznych:

W czasie stażu logopeda zdobywa wymienione niżej umiejętności:

- 1) Stosuje zasady postępowania logopedycznego w przypadku osób dorosłych ze schorzeniami psychicznymi;
- 2) Różnicuje objawy i mechanizmy różnych jednostek zaburzeń mowy o podłożu psychicznym u osób dorosłych;
- 3) Różnicuje objawy zaburzeń mowy o podłożu psychicznym (np. dysocjacja) i neurologicznym (np. zespół psychoorganiczny);
- 4) Wyznacza odpowiednie cele i strategie postępowania logopedycznego w odniesieniu do osób dorosłych ze schorzeniami psychicznymi;
- 5) Potrafi modyfikować przebieg postępowania neurologopedycznego w zależności od aktualnego stanu klinicznego pacjenta i optymalizować efekty oddziaływań.

Kierownik stażu:

Logopeda, psycholog kliniczny lub lekarz psychiatra z dorobkiem naukowym i doświadczeniem klinicznym w ocenie sprawności językowych, komunikacyjnych i poznawczych u osób dorosłych chorych psychicznie.

Metody kształcenia:

Ćwiczenia.

Miejsce kształcenia:

Szpital z oddziałem psychiatrii.

Czas trwania stażu:

16 godzin (2 dni).

Sposób zaliczenia stażu:

Sprawdzian umiejętności praktycznych w formie studium przypadku osoby dorosłej z zaburzeniami mowy nabytymi w wyniku choroby psychicznej – diagnoza neurologopedyczna

3. Staż kierunkowy: „Diagnoza i terapia neurologopedyczna osób ze schorzeniami neurodegeneracyjnymi”

Wykaz umiejętności praktycznych:

W czasie stażu logopeda zdobywa wymienione niżej umiejętności:

- 1) Stosuje zasady postępowania logopedycznego w przypadku osób ze schorzeniami neurodegeneracyjnymi;
- 2) Różnicuje objawy i mechanizmy różnych jednostek zaburzeń mowy w przebiegu procesu neurodegeneracyjnego;
- 3) Wyznacza odpowiednie cele i strategie postępowania logopedycznego w odniesieniu do osób z różnymi zespołami neurodegeneracyjnymi na różnych etapach choroby;
- 4) W sposób metodycznie poprawny prowadzi terapię logopedyczną osób z chorobami neurodegeneracyjnymi;
- 5) Potrafi modyfikować przebieg terapii logopedycznej zależnie od aktualnego stanu klinicznego pacjenta i optymalizować jej efekty.

Kierownik stażu:

Logopeda, psycholog kliniczny lub lekarz psychiatra lub lekarz neurolog z dorobkiem naukowym i doświadczeniem klinicznym w diagnozowaniu osób ze schorzeniami neurodegeneracyjnymi.

Metody kształcenia:

Ćwiczenia.

Miejsce kształcenia:

Szpital z oddziałem geriatry i / lub neurologii lub ZOL.

Czas trwania stażu:

40 godzin (5 dni).

Sposób zaliczenia stażu:

Sprawdzian umiejętności praktycznych w formie studium przypadku osoby z objawami choroby neurodegeneracyjnej – diagnoza i terapia neurologopedyczna

4. Staż kierunkowy: „Diagnoza i terapia logopedyczna osób z powikłaną historią schorzeń somatycznych oraz stymulacja czynności językowych u osób w wieku senioralnym”

Wykaz umiejętności praktycznych:

W czasie stażu logopeda zdobywa wymienione niżej umiejętności:

- 1) Stosuje zasady postępowania logopedycznego w przypadku osób z powikłaną historią schorzeń somatycznych;
- 2) Rozpoznaje następstwa procesów starzenia się w sferze wegetatywnej, motorycznej, emocjonalnej, poznawczej i językowej oraz interpretuje objawy zaburzeń w obrębie tych sfer u osób z powikłaną historią schorzeń somatycznych;
- 3) Wyznacza odpowiednie cele i strategie postępowania logopedycznego w odniesieniu do osób w wieku senioralnymi i osób przewlekle chorych;
- 4) W sposób metodycznie poprawny prowadzi profilaktykę logopedyczną osób w wieku senioralnym i osób przewlekle chorych;
- 5) Potrafi modyfikować przebieg postępowania logopedycznego wobec osób w wieku senioralnymi przewlekle chorych i optymalizować efekty oddziaływań.

Kierownik stażu:

Logopeda lub psycholog kliniczny z dorobkiem naukowym i doświadczeniem klinicznym w diagnozowaniu i terapii nabytych zaburzeń mowy u osób dorosłych.

Metody kształcenia:

Ćwiczenia.

Miejsce kształcenia:

Szpital z oddziałem wewnętrznym i / lub geriatrycznym lub ZOL.

Czas trwania stażu:

40 godzin (5 dni).

Sposób zaliczenia stażu:

Sprawdzian umiejętności praktycznych w formie studium przypadku osoby z powikłaną historią schorzeń somatycznych – diagnoza i terapia neurologopedyczna lub studium przypadku osoby w wieku senioralnym – postępowanie neurologopedyczne.

5. Staż kierunkowy: „Ocena neurologopedyczna i stymulacja osób w śpiączce i w stanie niepełnej świadomości”

Wykaz umiejętności praktycznych:

W czasie stażu logopeda zdobywa wymienione niżej umiejętności:

- 1) Stosuje zasady postępowania logopedycznego w przypadku osób w śpiączce i w stanie niepełnej świadomości;
- 2) Różnicuje objawy stanu wegetatywnego, śpiączki i stanu minimalnej świadomości;
- 3) Wyznacza odpowiednie cele i strategie postępowania logopedycznego w odniesieniu do osób w śpiączce i z niepełną świadomością;
- 4) W sposób metodycznie poprawny prowadzi stymulację pacjentów w śpiączce i w stanie minimalnej świadomości;
- 5) Potrafi modyfikować przebieg postępowania logopedycznego zależnie od aktualnego stanu klinicznego pacjenta i optymalizować efekty terapii.

Kierownik stażu:

Logopeda lub psycholog kliniczny z dorobkiem naukowym i doświadczeniem klinicznym w ocenie i terapii osób dorosłych pozostających w śpiączce i stanie niepełnej świadomości.

Metody kształcenia:

Ćwiczenia.

Miejsce kształcenia:

Szpital z OIOM i/lub ZOL.

Czas trwania stażu:

40 godzin (5 dni).

Sposób zaliczenia stażu:

Sprawdzian umiejętności praktycznych w formie studium przypadku osoby w śpiączce lub w stanie niepełnej świadomości – postępowanie neurologopedyczne.

6. Staż kierunkowy: „Diagnoza i terapia logopedyczna zaburzeń głosu”

Wykaz umiejętności praktycznych:

W czasie stażu logopeda zdobywa wymienione niżej umiejętności:

- 1) Stosuje zasady postępowania logopedycznego w przypadku osób z zaburzeniami głosu;
- 2) Różnicuje objawy i patomechanizmy zaburzeń głosu;
- 3) Wyznacza odpowiednie cele i strategie postępowania logopedycznego w odniesieniu do osób z zaburzeniami głosu o różnej etiologii;
- 4) W sposób metodycznie poprawny prowadzi terapię logopedyczną pacjentów z zaburzeniami głosu;
- 5) Potrafi modyfikować przebieg terapii dysfonii zależnie od aktualnego stanu klinicznego pacjenta i optymalizować jej efekty.

Kierownik stażu:

Logopeda specjalizujący się w diagnozie i terapii zaburzeń głosu.

Metody kształcenia:

Ćwiczenia.

Miejsce kształcenia:

Szpital z oddziałem laryngologii i/lub foniatrii.

Czas trwania stażu:

40 godzin (5 dni).

Sposób zaliczenia stażu:

Sprawdzian umiejętności praktycznych w formie studium przypadku osoby z dysfonią – postępowanie neurologopedyczne.

7. Staż kierunkowy: „Diagnoza i terapia logopedyczna osób po laryngektomii”

Wykaz umiejętności praktycznych:

W czasie stażu logopeda zdobywa wymienione niżej umiejętności:

- 1) Stosuje zasady postępowania logopedycznego w przypadku osób laryngektomowanych;
- 2) Wyznacza odpowiednie cele i strategie postępowania logopedycznego w odniesieniu do osób po laryngektomii;
- 3) Wybiera odpowiedni do warunków osobniczych sposób usprawnienia komunikacji u osoby laryngektomowanej;
- 4) W sposób metodycznie poprawny prowadzi terapię logopedyczną pacjentów po laryngektomii;
- 5) Potrafi modyfikować przebieg terapii mowy u osoby laryngektomowanej zależnie od jej stanu klinicznego i optymalizować efekty usprawniania.

Kierownik stażu:

Logopeda specjalizujący się w diagnozie i terapii osób po laryngektomii.

Metody kształcenia:

Ćwiczenia.

Miejsce kształcenia:

Szpital z oddziałem laryngologii i/lub foniatrii.

Czas trwania stażu:

40 godzin (5 dni).

Sposób zaliczenia stażu:

Sprawdzian umiejętności praktycznych w formie studium przypadku osoby laryngektomowanej – postępowanie neurologopedyczne.

8. Staż kierunkowy: „Neurologopedyczna diagnoza i terapia dysfagii”

Wykaz umiejętności praktycznych:

W czasie stażu logopeda zdobywa wymienione niżej umiejętności:

- 1) Stosuje zasady postępowania logopedycznego w przypadku osób z zaburzeniami połykania;
- 2) Interpretuje wyniki badań instrumentalnych i w oparciu o nie wyznacza odpowiednie cele i strategie postępowania logopedycznego w odniesieniu do osób z dysfagią;
- 3) Wybiera odpowiedni do warunków osobniczych sposób usprawnienia połykania u osoby z dysfagią;
- 4) W sposób metodycznie poprawny usprawnia czynności prymarne u pacjenta z dysfagią;
- 5) Potrafi modyfikować przebieg terapii zaburzeń połykania zależnie od aktualnego stanu klinicznego pacjenta i optymalizować jej efekty.

Kierownik stażu:

Logopeda specjalizujący się w diagnozie i terapii osób z dysfagią.

Metody kształcenia:

Ćwiczenia.

Miejsce kształcenia:

Szpital z oddziałem neurologii i/lub rehabilitacji neurologicznej i / lub geriatrici.

Czas trwania stażu:

40 godzin (5 dni).

Sposób zaliczenia stażu:

Sprawdzian umiejętności praktycznych w formie studium przypadku osoby z dysfagią – postępowanie neurologopedyczne.

Kurs jednolity

Kurs specjalizacyjny: „Prawo medyczne”

Cel kursu

Oczekuje się, że neurologopeda po ukończeniu kursu wykaże się znajomością podstawowych przepisów prawa w zakresie wykonywania zawodu neurologopedy oraz odpowiedzialności.

Zakres wymaganej wiedzy

- 1) zasady sprawowania opieki zdrowotnej w świetle Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) zasady wykonywania działalności leczniczej:
 - a) świadczenia zdrowotne,
 - b) podmioty lecznicze – rejestracja, zasady działania, szpitale kliniczne, nadzór,
 - c) nadzór specjalistyczny i kontrole;
- 3) zasady wykonywania zawodu neurologopedy:
 - a) definicja zawodu neurologopedy,

- b) prawo wykonywania zawodu neurologopedy,
- c) uprawnienia i obowiązki zawodowe neurologopedy,
- d) kwalifikacje zawodowe,
- e) eksperyment medyczny,
- f) zasady prowadzenia badań klinicznych,
- g) dokumentacja medyczna,
- h) prawa pacjenta a powinności neurologopedy;
- 4) zasady powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego:
 - a) prawa i obowiązki osoby ubezpieczonej i lekarza ubezpieczenia zdrowotnego,
 - b) organizacja udzielania i zakres świadczeń z tytułu ubezpieczenia zdrowotnego,
 - c) dokumentacja związana z udzielaniem świadczeń z tytułu ubezpieczenia;
- 5) zasady działania samorządu neurologopedów:
 - a) zadania samorządu neurologopedów,
 - b) prawa i obowiązki członków samorządu neurologopedów,
 - c) odpowiedzialność zawodowa neurologopedów – postępowanie wyjaśniające przed rzecznikiem odpowiedzialności zawodowej, postępowanie przed sądem;
- 6) odpowiedzialność prawna neurologopedy – karna, cywilna:
 - a) odpowiedzialność karna (nieudzielenie pomocy, działanie bez zgody, naruszenie tajemnicy),
 - b) odpowiedzialność cywilna (ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej).

Forma zaliczenia kursu

Kolokwium z zakresu wiedzy objętej programem kursu, przeprowadzane przez kierownika naukowego kursu.

Czas trwania kursu:

16 godzin (2 dni).

5. FORMY I METODY SAMOKSZTAŁCENIA

Neurologopeda realizujący szkolenie specjalizacyjne w dziedzinie neurologopedii powinien systematycznie kształcić się – uczestniczyć w konferencjach, seminariach, posiedzeniach szkoleniowych, pogłębiać wiedzę przez stałe śledzenie literatury fachowej a także korzystać z innych form zdobywania wiedzy wskazanych przez kierownika specjalizacji.

A. Przygotowanie pracy pogładowej

Neurologopeda zobowiązany jest do przygotowania pod kierunkiem kierownika specjalizacji pracy pogładowej lub oryginalnej z dziedziny neurologopedii.

B. Uczestniczenie w działalności edukacyjnej towarzystw naukowych

Neurologopeda powinien brać udział we wskazanych przez kierownika specjalizacji wybranych seminariach, posiedzeniach szkoleniowych, sympozjach, konferencjach lub innych formach kształcenia dotyczących problematyki neurologopedii.

C. Studiowanie piśmiennictwa

Neurologopeda w toku całego szkolenia specjalizacyjnego jest zobowiązany pogłębiać wiedzę przez stałe śledzenie i studiowanie literatury fachowej polskiej i obcojęzycznej dotyczącej przyczyn, mechanizmów i objawów zaburzeń mowy u osób w różnym wieku, technik diagnozy i terapii tych zaburzeń oraz metod ich zapobiegania.

6. METODY OCENY WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI PRAKTYCZNYCH

A. Kolokwia i sprawdziany umiejętności praktycznych

Neurologopeda w czasie szkolenia specjalizacyjnego zdaje poniższe kolokwia:

- 1) kolokwium z zakresu wiedzy teoretycznej objętej programem danego modułu u kierownika specjalizacji;
- 2) sprawdzian po każdym kursie specjalizacyjnym z zakresu wiedzy objętej programem kursu – u kierownika kursu;
- 3) kolokwium po każdym stażu kierunkowym z zakresu wiedzy teoretycznej i sprawdzian umiejętności praktycznych objętych programem stażu kierunkowego - u opiekuna stażu kierunkowego;

B. Ocena znajomości piśmiennictwa

Neurologopeda przedstawia sprawozdanie z przeglądu literatury fachowej – jeden raz w roku. Oceny dokonuje kierownik specjalizacji.

C. Ocena pracy pogładowej lub oryginalnej

Oceny i zaliczenia przygotowanej przez neurologopedę pracy pogładowej lub oryginalnej dokonuje kierownik specjalizacji.

D. Ocena uczestniczenia w działalności edukacyjnej towarzystw naukowych

Zaliczenia uczestniczenia w wybranych formach kształcenia organizowanych przez towarzystwa naukowe dokonuje kierownik specjalizacji w oparciu o zaświadczenie towarzystwa naukowego.

II. STANDARDY SZKOLENIA SPECJALIZACYJNEGO

1. Liczba i kwalifikacje kadry dydaktycznej

- 1) Szkolenie specjalizacyjne może być prowadzone przez jednostkę szkolącą, która prowadzi działalność odpowiadającą profilowi szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie neurologopedii i została wpisana na listę jednostek posiadających akredytację.
- 2) Jednostka szkoląca zapewnia kadre dydaktyczną posiadającą merytoryczną wiedzę i umiejętności praktyczne związane z realizowanym programem specjalizacji, stanowiącą gwarancję wysokiego poziomu szkolenia specjalizacyjnego.
- 3) Kursy specjalizacyjne i staże kierunkowe prowadzą nauczyciele akademicy oraz inni niezbędni pracownicy posiadający wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne związane z realizowanym programem kursu lub stażu.
- 4) Kierownikiem specjalizacji może być osoba posiadająca tytuł specjalisty w dziedzinie neurologopedii lub w dziedzinie pokrewnej albo osoba, posiadająca decyzję ministra właściwego do spraw zdrowia o uznaniu dotychczasowego doświadczenia zawodowego i dorobku naukowego neurologopedy za równoważny ze zrealizowaniem programu właściwego szkolenia specjalizacyjnego.
- 5) Opiekunem stażu kierunkowego może być osoba posiadająca tytuł specjalisty w dziedzinie odpowiedniej dla kierunku stażu, osoba posiadająca decyzję ministra właściwego do spraw zdrowia o uznaniu dotychczasowego doświadczenia zawodowego i dorobku naukowego neurologopedy za równoważny ze zrealizowaniem programu właściwej specjalizacji albo logopeda z dorobkiem naukowym i doświadczeniem klinicznym w zakresie treści objętych stażem.

2. Baza dydaktyczna do realizacji programu kursów i staży kierunkowych

- 1) Baza dydaktyczna do prowadzenia kursów specjalizacyjnych i staży kierunkowych powinna być dostosowana do liczby osób realizujących szkolenie specjalizacyjne. Jednostka szkoląca zapewnia odpowiednie miejsca realizacji kursów specjalizacyjnych i staży kierunkowych, wyposażone w sprzęt niezbędny do nabywania wiedzy i kształcenia umiejętności praktycznych objętych programem specjalizacji:
 - a) sale seminaryjno-wykładowe i ćwiczeniowe wyposażone w sprzęt audiowizualny,
 - b) pracownie wyposażone w sprzęt i aparaturę niezbędne do realizacji programu kursu specjalizacyjnego lub stażu kierunkowego,
 - c) bibliotekę posiadającą zalecane w programie specjalizacji piśmiennictwo, dostęp do Internetu.
- 2) Kursy specjalizacyjne i staże kierunkowe objęte programem specjalizacji może realizować jednostka szkoląca w ramach swojej struktury organizacyjnej lub mogą realizować inne podmioty, z którymi jednostka szkoląca zawarła porozumienie na realizację określonych kursów specjalizacyjnych lub staży kierunkowych.
- 3) Miejscem podstawowego stażu specjalizacyjnego (miejscem zdobywania niezbędnego doświadczenia zawodowego) jest miejsce pracy.

3. Sposób realizacji programu szkolenia specjalizacyjnego

- 1) Jednostka szkoląca zapewnia sprawną organizację procesu dydaktycznego oraz prowadzi w sposób ciągły wewnętrzny system oceny jakości szkolenia specjalizacyjnego.
- 2) Realizacja programu specjalizacji uwzględnia aktualną wiedzę, osiągnięcia teorii i praktyki oraz wyniki badań naukowych istotnych dla szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie neurologopedii.
- 3) Dobór metod kształcenia jest właściwy dla realizowanych celów kształcenia.
- 4) Realizacja programu specjalizacji odbywa się na podstawie harmonogramu zajęć opracowanego w formie pisemnej.
- 5) Ocena wiedzy i nabytych umiejętności uwzględnia wiedzę i umiejętności praktyczne określone w programie specjalizacji.
- 6) Jednostka szkoląca prowadzi dokumentację przebiegu szkolenia specjalizacyjnego.
- 7) Poszczególne etapy realizacji programu specjalizacji w dziedzinie neurologopedii związane są z kolejnymi modułami nauczania w tym z kursami specjalizacyjnymi, stażami kierunkowymi i stażem podstawowym.
- 8) W planie nauczania przewiduje się 4 moduły tematyczne obejmujące 39 kursów specjalizacyjnych (504 godziny) i 15 staży kierunkowych (688 godzin) oraz staż podstawowy w wymiarze 2080 godzin.

4. Wewnętrzny system oceny jakości szkolenia specjalizacyjnego

Specjalizujący się w dziedzinie neurologopedii będą objęci sondażem (drogą anonimowej ankiety) o poziomie i jakości kształcenia (przygotowaniu kadry, bazy, programu itp.).

Przedmiotem oceny jakości szkolenia specjalizacyjnego będzie w szczególności:

- 1) realizacja programu specjalizacji, organizacja i przebieg szkolenia specjalizacyjnego, harmonogram kursów specjalizacyjnych staży kierunkowych i innych form kształcenia, sposób oceniania wiedzy i umiejętności praktycznych;
- 2) stopień przydatności przekazywanej neurologopedom wiedzy teoretycznej oraz umiejętności praktycznych;
- 3) sposób prowadzenia zajęć, stosowane metody kształcenia i pomoce dydaktyczne.

Na podstawie wyników sondażu proces szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie neurologopedii w razie potrzeby będzie modyfikowany.